

СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

***ТОМИЋ ГРАДЊА д.о.о. ЧАЈЕТИНА ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА
ПРОИЗВОДЊУ ПРОМЕТ ИЗГРАДЊУ И УСЛУГЕ***

Јануар 2024.године

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ПОТВРДЕ, ОВЛАШЋЕЊА, РЕШЕЊА, УВЕРЕЊА, ЛИЦЕНЦЕ.....	5
ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК.....	11
УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	12
Законска регулатива	12
1.0.ПОДАЦИ О НОСИОЦУ ПРОЈЕКТА.....	14
2.0.ОПИС УЖЕ И ШИРЕ ЛОКАЦИЈЕ НА КОЈОЈ СЕ НАЛАЗИ ПРОИЗВОДНИ ОБЈЕКАТ	15
2.1. Макролокација	15
2.2. Микролокација.....	16
2.3. Усклађеност изабране локације са просторном-планском документацијом тј. са генералним урбанистичким планом	18
2.4. Близина подручја заштићених међународним, националним или локалним прописима (заштићена добра:природна, културна, историјска)	19
2.5. Близина зона санитарне заштите, водотокова и извора водоснабдевања.....	20
2.6. Насељеност или изграђеност локације.....	22
2.7. Геоморфолошке, геолошке и хидрогеолошке карактеристике терена	23
2.8. Стабилност терена, подложност плављењу.....	25
2.9.Климатске карактеристике.....	26
2.10. ОБЈЕКТИ И ДРУГА ИНФРАСТРУКТУРА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА.....	26
3.0. ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ЛОКАЦИЈИ И БЛИЖОЈ ОКОЛИНИ	29
4.0.ОПИС ПРОЈЕКТА	30
4.1. ТЕХНОЛОШКИ ПОСТУПАК	30
TRANСПОРТ КАМЕНОГ МАТЕРИЈАЛА И ЦЕМЕНТА	32
БИЛАНС ЕНЕРГЕНАТА И СИРОВИНА	32
4.2. Приказ врсте и количине испуштених гасова, отпадних вода и других отпадних материја.....	34
4.3. Приказ технологије третирања, токови и биланс отпада на локацији Пројекта	36
5.0. ПРИКАЗ ГЛАВНИХ АЛТЕРНАТИВА.....	37
6.0.ОПИС МОГУЋИХ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	38
6.1. Могући штетни утицаји на животну средину у току уређивања локације и изградње објекта.....	38
6.2. Могући штетни утицаји на животну средину за време редовног рада Пројекта.....	39
7.0. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ У СЛУЧАЈУ УДЕСА	42
7.1. Процена утицаја на здравље РАДНИКА / становништва.....	44
7.2. Процена утицаја на климатске услове	45
7.3. Процена утицаја на насељеност.....	45
7.4. Процена утицаја на намену и коришћење површина.....	45
7.5. Процена утицаја на еко - систем.....	46
7.6. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА.....	46

8.0.ОПИС МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, СМАЊЕЊЕ И ОТКЛАЊАЊЕ ЗНАЧАЈНИХ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	47
8.1. Мере које су предвиђене законима и другим прописима, нормативима, стандардима и роковима за њихово спровођење.....	47
8.2. Мере поступања у случају престанка рада Пројекта	50
9.0. МОНИТОРИНГ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	51
9.1. Праћење загађивања ваздуха.....	51
9.2. Праћење квалитета отпадних вода.....	51
9.3. Праћење нивоа буке у животној средини.....	52
9.4. УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ.....	52
10.0.0. НЕТЕХНИЧКИ КРАЋИ ПРИКАЗ ПОДТАКА	54
11.0.0. ПОДАЦИ О ТЕХНИЧКИМ НЕДОСТАЦИМА ИЛИ НЕПОСТОЈАЊУ ОДРЕЂЕНИХ СТРУЧНИХ ЗНАЊА ИЛИ НЕМОГУЋНОСТИ ДА СЕ ПРИБАВЕ ОДРЕЂЕНИ ПОДАЦИ	65
П Р И Л О З И.....	66

**НОСИЛАЦ
ПРОЈЕКТА**

**ТОМИЋ ГРАДЊА д.о.о. ЧАЈЕТИНА ПРЕДУЗЕЋЕ
ЗА ПРОИЗВОДЊУ ПРОМЕТ ИЗГРАДЊУ И УСЛУГЕ**

**ИЗРАДА
СТУДИЈЕ**

„Ремонтни центар“ доо Ужице

**ОДГОВОРНО
ЛИЦЕ**

Биљана Рајевац
дипл.маш.инж.
бр. лиценце 330 М 168 13

СТРУЧНИ ТИМ

Душица Ристић
дипл.инж. технологије

**Јелена Гавриловић
Кнежевић**
струк. инг. заш. животне
средине

ПОТВРДЕ, ОВЛАШЋЕЊА, РЕШЕЊА, УВЕРЕЊА, ЛИЦЕНЦЕ

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПРОЈЕКТАНТА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Биљана Н. Рајевац

дипломирани машински инжењер
ЈМБ 1808974795028

одговорни пројектант
термотехнике, термоенергетике, процесне и гасне технике

Број лиценце

330 M168 13

У Београду,
4. априла 2013. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Милован Главоњић
дипл. инж. с.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПРОЈЕКТАНТА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Закључка Владе 05 број 021-11294/2017 од 05. децембра 2017. године

МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
утврђује да је

Душица М. Ристић

дипломирани инжењер технологије
ЛИБ 04571082208

одговорни пројектант
технолошких процеса

Број лиценце
371 P750 18

ПОТПРЕДСЕДНИЦА ВЛАДЕ
И МИНИСТАРКА

Проф. др
Зорана З. Михајловић

У Београду,
5. априла 2018. године

Victoria Consulting d.o.o - Preduzeće za konsalting i menadžment
Gandijeve 196/19 - 11070 Novi Beograd - Srbija - tel: 011/2288688, fax: 011/2288689 - Šifra osn. delatnosti: 7112

UVERENJE

*o položenom ispitu za
savetnika za hemikalije*

Dušica (Miloš) Ristić

Rođena 20.04.1971. u Užicu, JMBG: 2004971795010

POLOŽILA je dana 27.12.2018. ispit za savetnika za hemikalije u skladu sa Pravilnikom o savetniku za hemikalije i uslovima koje mora da ispuni pravno lice ili preduzetnik koji vrše obuku i proveru znanja savetnika za hemikalije.
Broj prethodnog uverenja o položenom ispitu za savetnika za hemikalije: br. CX-Y-000/29, od 21.01.2013. (Tehnološki fakultet, Univerzitet u Novom Sadu).

Uverenje se izdaje na osnovu člana 36. Zakona o hemikalijama („Službeni glasnik RS”, br. 36/2009, 88/2010, 92/2011, 93/2012 i 25/2015), člana 15. Pravilnika o savetniku za hemikalije i uslovima koje mora da ispuni pravno lice ili preduzetnik koji vrše obuku i proveru znanja savetnika za hemikalije („Službeni glasnik RS”, br. 13/2011, 28/2011 i 47/2012) i Odobrenja Ministarstva zaštite životne sredine za vršenje obuke i provere znanja za savetnika za hemikalije br. 153-01-00059/2018-03 od 16.07.2018.

Datum izdavanja uverenja: 28.12.2018.
Uverenje počinje da važi od 22.01.2019. i važi 6 godina.

Br: SH.2018.1365

www.victoriaconsulting.co.rs

Darko Trajković, Dipl. inž.tehnol.
Predsednik ispitne komisije

Srdan Milovanović, direktor

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Датум: 13.12.2023.

Предмет: Решење

На основу Закона о процени утицаја на животну средину (Сл.гл.РС 135/04, 36/09) и Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину (Сл.гл.РС 69/05)

РЕШЕЊЕ

Одређујем следеће лице за израду Студије о процени утицаја на животну средину пројекта:

Одговорни пројектант:

1. Биљана Рајевац

Чланови тима:

1. Душица Ристић
2. Јелена Гавриловић Кнежевић

Носилац пројекта

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Датум: 13.12.2023.

Предмет: Изјава

У складу са одредбама Закона о процени утицаја на животну средину (Сл.гл.РС 135/04, 36/09) и Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину (Сл.гл.РС 69/05)

ИЗЈАВЉУЈЕМ

Да сам израду Студије о процени утицаја на животну средину објекта који треба да се гради је у власништву ТОМИЋ ГРАДЊА д.о.о. ЧАЈЕТИНА ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ПРОМЕТ ИЗГРАДЊУ И УСЛУГЕ на локацији – К.П. 1247/16 Чајетина, радиће се у складу са важећим законским прописима, стандардима и нормативима који се односе на поједине области.

Одговорни пројектант
Биљана Рајевац

ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК

израда студије о процени утицаја на животну средину пројекта: Изградња фабрике бетона

Сагласно Закону о заштити животне средине (Сл.гласник РС бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - други закон, 72/2009 - други закон, 43/2011 - Одлука УС РС, 14/2016, 76/2018, 95/2018), Закону о процени утицаја на животну средину (Сл.гласник РС бр. 135/04, 36/09), Правилнику о садржини студије о процени утицаја на животну средину (Сл.гласник РС 69/05) и Решењу о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину предметног пројекта, издатом од стране Општинске управе Чајетина, Одељења за урбанизам, грађевинарство, комунално стамбене и имовинско правне послове, покренут је поступак израде Студије.

У студији о процени утицаја на животну средину (у даљем тексту: студија) треба сагледати могући утицај рада у објекту за производњу бетона.

Студију спровести за тачно утврђену локацију, на основу постојећег стања животне средине на њој, технолошке концепције производње која се одвија у објекту, услова надлежних институција и предузећа, односно резултате досадашњих истраживања и мерења.

Сагласно члану 17. Закона о процени утицаја на животну средину (Сл.гласник РС бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - други закон, 72/2009 - други закон, 43/2011 - Одлука УС РС, 14/2016, 76/2018, 95/2018) студија има следећи обим и садржај:

1. Подаци о носиоцу пројекта,
2. Опис локације на којој се гради објекат,
3. Опис карактеристика пројекта,
4. Приказ главних алтернатива,
5. Приказ стања животне средине на локацији и ближој околини,
6. Опис могућих значајних утицаја пројекта на животну средину,
7. Процену утицаја на животну средину у случају удеса,
8. Опис мера предвиђених у циљу спречавања, смањења и где је могуће, отклањања сваког значајнијег штетног утицаја на животну средину,
9. Програм праћења утицаја на животну средину,
10. Податке о техничким недостацима или непостојању одређених стручних знања или немогућности да се прибаве одређени подаци,

Чајетина,
Јануар 2024. год.

Носилац пројекта/ Инвеститор

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Изради студије о процени утицаја на животну средину, приступило се на основу захтева инвеститора, ТОМИЋ ГРАДЊА д.о.о. ЧАЈЕТИНА ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ПРОМЕТ ИЗГРАДЊУ И УСЛУГЕ. Студија се ради на основу следеће планске и техничке документације:

- Решење о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину за пројекат изградње фабрике бетона бр. 501-00048/2023-05.
- Пројекат технологије
- Пројекат архитектуре
- Пројекат заштите од пожара
- Локацијски услови за изградњу фабрике бетона број предмета: ROC-CAJ-10325-LOC-1/2021-03 .

ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

Израда студије о могућим утицајима на животну средину, заснива се на следећим законским прописима:

- Закон о заштити животне средине (Сл.гласник РС бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - други закон, 72/2009 - други закон, 43/2011 - Одлука УС РС, 14/2016, 76/2018, 95/2018),
- Закон о планирању и изградњи (Сл.гласник РС 72/2009, 81/2009, 64/2010 - Одлука УС РС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - Одлука УС РС, 50/2013 - Одлука УС РС, 98/2013 - Одлука УС РС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019 (чл. 18-20. нису у пречишћеном тексту) и 37/2019 - други закон, 9/2020, 52/2021 и 62/23),
- Закон о процени утицаја на животну средину (Сл.гласник РС 135/04, 36/09),
- Закон о водама (Сл.гласник РС 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018),
- Закон о заштити ваздуха (Сл.гласник РС бр. 36/2009, 10/2013, 26/2021 други закон),
- Закон о заштити од пожара (Сл. гласник РС 111/2009, 20/2015, 87/2018 - други закон);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама "Службени гласник РС", бр. 87/2018
- Закон о управљању отпадом (Сл.гласник РС бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018-др. закон и 35/2023),
- Закон о амбалажи и амбалажном отпаду (Сл.гласник РС бр.36/09 и 95/2018),
- Правилник о садржини студије о процени утицаја на животну средину (Сл.гласник РС 69/2005),
- Уредба о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину (Сл.гласник РС 114/2008),
- Правилник о методама мерења, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини (Сл.гласник РС 139/2022),
- Правилник о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара "Службени гласник РС", бр. 3/2018

- Правилник о условима, начину и поступку управљања отпадним уљима (Сл.гласник РС 71/2010.),
- Правилник о класификацији, паковању, обележавању и оглашавању хемикалије и одређеног производа у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обележавање УН (сл.гласник РС број 105/2013, 52/2017, 21/2019 и 40/2023),
- Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању хемијским материјама (Сл.гласник РС број 106/2009, 117/2017, 107/2021.),
- Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању биолошким штетностима "Службени гласник РС", бр. 96/2010, 115/2020
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање (Сл.гласник РС број 6/2016 и 67/2021),
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање (Сл.гласник РС 111/2015 и 83/2021),
- Уредба о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања (Сл.гласник РС 5/2016),
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Сл.гласник РС, број 11/2010, 75/2010, 63/2013),
- Уредба о разврставању објеката, делатности и земљишта у категорије угрожености од пожара (Сл.гласник РС број 76/2010),
- Правилник о техничким нормативима за унутрашње гасне инсталације (Сл.лист СФРЈ бр. 20/92 и 33/92),
- Правилник о начину складиштења, обележавања и паковања опасног отпада („Сл. гласник РС" бр. 92/2010 и 77/2021);
- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Сл.гл.РС 56/2010, 93/2019 и 39/2021),
- Уредба о категоризацији водотока(Сл.гл.СРС 5/68),
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС" бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016.),
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС" бр. 50/2012)

1.0. ПОДАЦИ О НОСИОЦУ ПРОЈЕКТА

Носилац пројекта:	ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО
Адреса:	Чајетина, КП бр.1247/16 КО ЧАЈЕТИНА
Матични број:	21399566
ПИБ:	110899580
Шифра делатности:	4312 - Припремна градилишта
Телефон:	064/1534505
Е-маил:	tomic@tomic.rs
Одговорно лице:	Предраг Томић
Лице за сарадњу:	Ненад Томић

Предузеће ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА као таква регистрована је 03.07.2018. године. Основна делатност предузећа је припремна градилишта, односно предузеће се бави извођењем припремних и земљаним радовима на градилиштима као и производњом и испоруком бетонске масе.

Намена новог објекта је фабрика бетона. У близини парцеле на којој је планирана изградња налази се стара фабрика за производњу бетона за коју је израђена студија о процени утицаја пројекта на животну средину.

2.0. ОПИС УЖЕ И ШИРЕ ЛОКАЦИЈЕ НА КОЈОЈ СЕ НАЛАЗИ ПРОИЗВОДНИ ОБЈЕКАТ

2.1. МАКРОЛОКАЦИЈА

Општина Чајетина је општина у Златиборском округу у западном делу Републике Србије. Општина заузима површину од 647 km^2 (од чега на пољопривредну површину отпада 37.469 ha , а на шумску 21.555 ha).

Седиште општине је насеље Чајетина. Општина Чајетина се састоји од 24 насеља. Према подацима са последњег пописа 2022. године у општини је живело 14.585 становника (према попису из 2011. било је 14.745 становника). У општини се налазе 3 матичне основне школе са укупно 13 издвојених одељења и једна средња школа.

Слика број 1. Положај општине Чајетина на карти Србије

Општина Чајетина је смештена на југозападу Србије, на граници са Босном и Херцеговином (Република Српска). На северу се граничи са градом Ужицем, на истоку са општином Ариље, на југоистоку са општином Нова Варош, а на југу са општином Прибој. Површина општине је 647 km^2 а густина насељености је 22,8 становника на km^2 .

Терен општине је углавном изграђен од серпентина, а велику распрострањеност имају и кречњаци у доломити средњег и горњег тријаса.

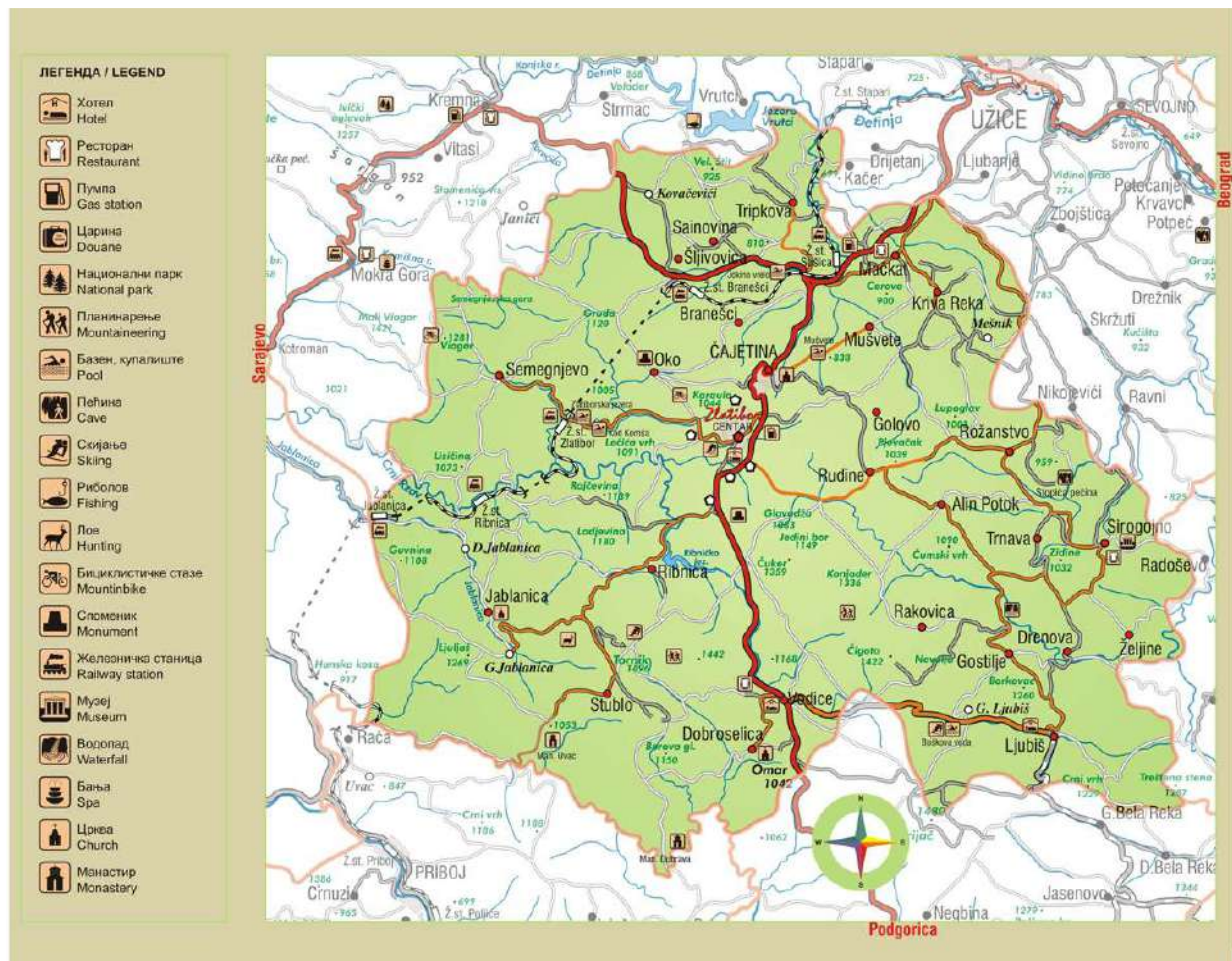
Планина Златибор се простире између $43^\circ 31' \text{ N}$ и $43^\circ 51' \text{ N}$, и између $19^\circ 28' \text{ E}$ и $19^\circ 56' \text{ E}$. Општина Чајетина обухвата само централне дијелове Златибора. Просечна надморска висина је 1000 m , а највећа 1496 m (Торник).

Већина територије је брдско планинска, а насељена је између 600 и 1100 m надморске висине. Клима је умереноконтинентална, али је изражен и утицај планинске климе. Лета су блага, а зиме су умерено хладне. Количина падавина је мала и износи у просеку 990 mm годишње.

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Под шумом је 21.555 *ha* општинске територије (око 33, 3% укупне површине), а најзаступљенији су црни и бели бор, смрча и јела.

Због геолошког састава терена, подручје је богато изворима, али и подземним водама. Подземне воде су нарочито присутне у насељу Златибор и његовој околини.

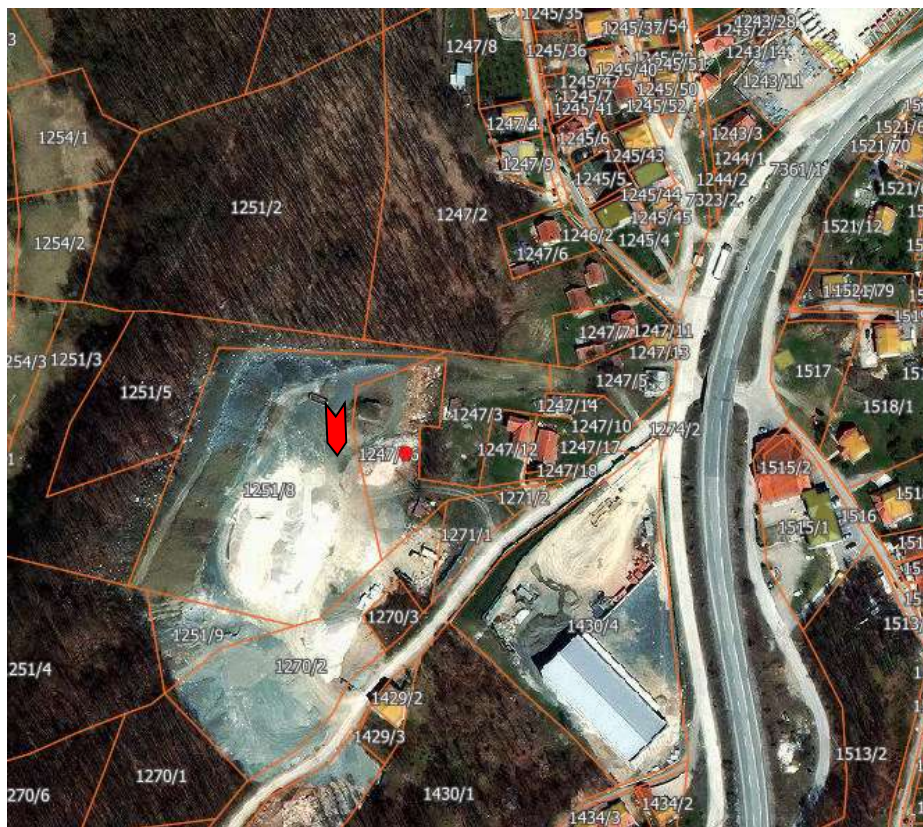

Слика број 2. Карта општине Чајетина

2.2. МИКРОЛОКАЦИЈА

Нова фабрика бетона налазиће се у Чајетини на локацији К.П. 1247/16.

Локација има директан прикључак на магистрални пут М-21, Ужице-Златибор, као и на стари магистрални пут Ужице-Златибор.

Слика број 3. Приказ локације новопроектоване фабрике бетона

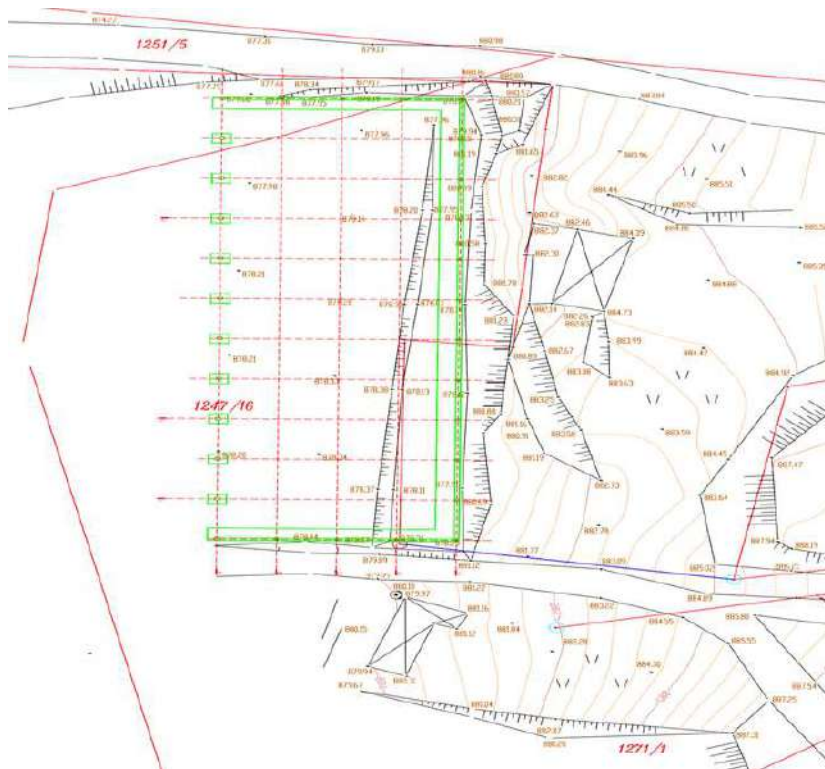
Материјализација објекта/садржај производног простора

Предметни објекат ће имати намену фабрике бетона типа DNS MAB90 LSV. За постављање бетонаре потребно је урадити нивелисану плочу. Бетонска плоча биће у основи димензија $20.5 \times 6.10 \text{ m}$. Утоварна рампа биће у основи димензија $17.80 \times 9.00 \text{ m}$. Темелји ће бити армирано бетонски, прорачунати према носивости тла. У темелје ће се поставити траке за уземљење и извлачиће се на сваком стубу. Плоча и рампа биће раздвојене потпорним зидом утоварне рампе, чија ће висина бити 2.20 m . Планира се постављање четири силоса типа SCV 100 t. На силосе ће се постављати громобран. Улаз возила биће са источне стране. За потребе овог постројења није потребно анкерисање саме бетонаре. Укупна маса целе бетонаре са фракцијом износи 280 t.

Могуће је оградавање грађевинске парцеле тако да елементи ограде (стубови, жица, панели, зеленило, темелјни зид ограде, парапет и капије) буду у оквиру грађевинске парцеле која се оградаује. Врата и капије на уличној огради не могу се отворати ван регулационе линије.

Могуће је оградавање дворишта зеленилом, жичаним дрвеним оградама висине до 1.50 m на начин да се не ремети постојећи пешачки токови у просторијама јавног карактера.

Могуће је оградавање комплекса комбинованом оградом, делом нетранспарентном (зиданом или бетонском) до висине 1.20 m , и делом транспарентном (зеленом или жичаном) до висине 1.50 m .

Слика број 4. Ситуациони план новопроектованог комплекса фабрике бетона

2.3. УСКЛАЂЕНОСТ ИЗАБРАНЕ ЛОКАЦИЈЕ СА ПРОСТОРНОМ-ПЛАНСКОМ ДОКУМЕНТАЦИЈОМ ТЈ. СА ГЕНЕРАЛНИМ УРБАНИСТИЧКИМ ПЛАНОМ

Изградња предметног објекта је планирана на грађевинској парцели која је у складу са планском основом који чини „План генералне регулације насељеног места Чајетина (седиште општине) са насељеним местом Златибор- II фаза“ (Службени лист Општине Чајетин бр. 12/2013 и 7/2019-испр.).

Парцела на којој је планирана изградња објекта поседује приступни пут са мирујућим саобраћајем и потребним зеленим површинама.

2.3.1. ЛОКАЦИЈСКИ УСЛОВИ

УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧКЕ НА КОМУНАЛНУ ИНФРАСТРУКТУРУ

Услови за прикључење на саобраћајну инфраструктуру и паркирање: Парцела има приступ на јавну саобраћајницу преко локалног пута на Државни пут директно са парцеле бр. 1274/1 КО Чајетина на којој је планирана изградња.

Прикључење објекта на водовод и канализацију:

Прикључак за воду и канализацију извршиће се на основу техничких услова број 124, који су објављени 10.05.2021. године који су издати од стране ЈКП „Водовод Златибор“, Чајетина.

Атмосферска вода са крова излива се на сопствену парцелу објекта, при чему суседне парцеле и објекти не смеју бити угрожени.

Атмосферске воде са једне грађевинске парцеле је забрањено усмеравати према парцели суседа.

Атмосферске воде се одводе са парцеле слободним падом, риголама и каналима за прикупљање воде према сабирном окну атмосферске канализације, најмањим падом од 1,5%;

Прикључење објекта на дистрибутивни систем електричне енергије:

Прикључак на електричну инсталацију извршиће се у складу са условима за прикључење на дистрибутивни систем електричне енергије број 8М.1.0.0-D-09.15.-20700.5752-21, који су објављени 7.5.2021. године и уговора који су издати од стране „ЕПС Дистрибуција“ доо Београд, ОДС-Огранак Ужице, Ужице.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ

Услови заштите суседних објеката: Приликом извођења радова водити рачуна да се не угрожавају суседни објекти. Радити у складу са важећим законским прописима и нормативима.

Инжењерско-геолошки услови: Локација предметног објекта углавном је повољних инжењерско геолошких својстава. Објекат ће бити директно фундиран уз уважавање локалне грађе терена.

Мере заштите од пожара: Објекат је реализован у складу са Условима у погледу мера заштите од пожара. У погледу мера заштите од пожара, нема посебних услова, већ је у фази пројектовања предметног објекта са свим припадајућим инсталацијама, опремом и уређајима, потребно применити мере заштите од пожара утврђене важећим законима, техничким прописима, стандардима и другим актима којима је уређена област заштите од пожара. Ови услови су саставни део Главног пројекта заштите од пожара који је потребно израдити за предметни објекат.

Мере енергетске ефикасности:

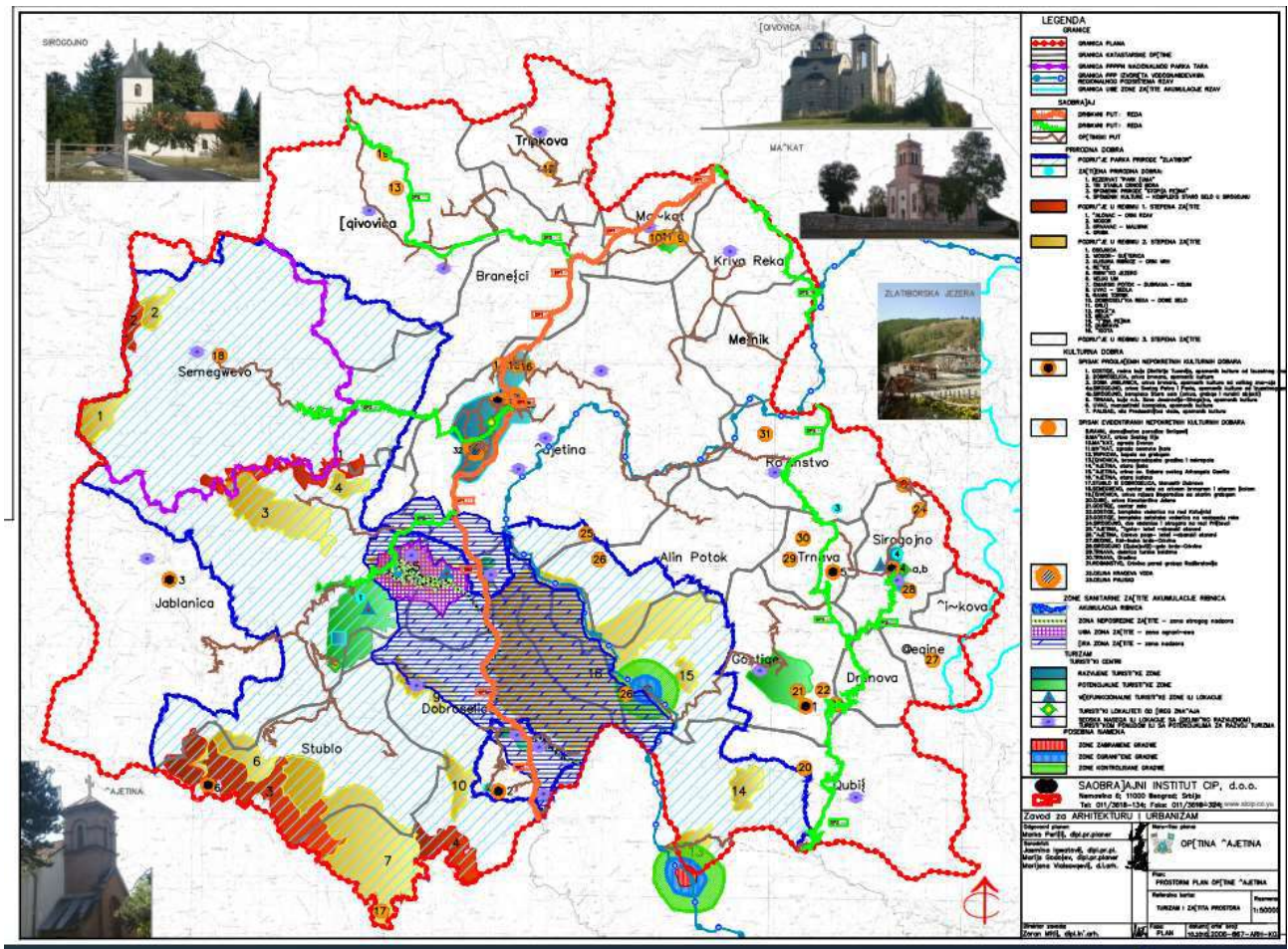
Сви нови објекти морају да задовољавају услове за разврставање у енергетски разред према енергетској скали датој у Правилнику о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда („Сл. Гласник РС“ број 69/2012).

**2.4. БЛИЗИНА ПОДРУЧЈА ЗАШТИЋЕНИХ МЕЂУНАРОДНИМ, НАЦИОНАЛНИМ ИЛИ
ЛОКАЛНИМ ПРОПИСИМА (ЗАШТИЋЕНА ДОБРА:ПРИРОДНА, КУЛТУРНА,
ИСТОРИЈСКА)**

Кат.парцела на којој се налази предметни објекат се налази у границама Просторног плана општине Чајетина.

Изградња Објекат је планирана на грађевинској парцели која је у складу са планском основом који чини „План генералне регулације насељеног места Чајетина (седиште општине) са насељеним местом Златибор- II фаза“ (Службени лист Општине Чајетин бр. 12/2013 и 7/2019-испр.) и у њеној непосредној близини нема културних добара који би били под директним утицајем пројекта.

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

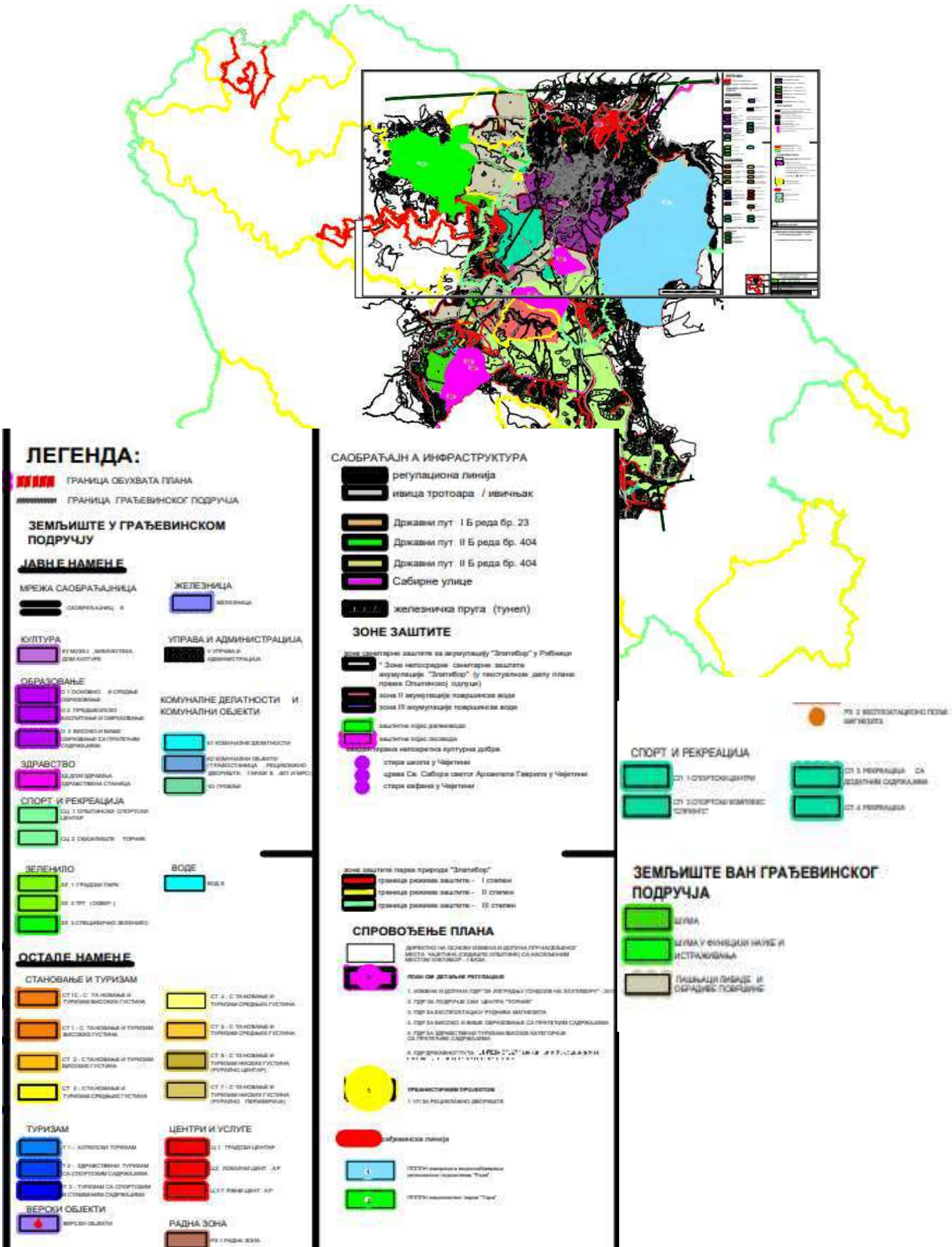

Слика број 5. Просторни план Општине Чајетина

2.5. БЛИЗИНА ЗОНА САНИТАРНЕ ЗАШТИТЕ, ВОДОТОКОВА И ИЗВОРА ВОДОСНАБДЕВАЊА

Изградња фабрике бетона планирана је на парцели која није у близини важних водотокова и извора водоснабдевања, а и сам технолошки поступак који је планиран односно сировине које ће се користити за производњу бетона су еколошки прихватљиви односно евентуалне отпадне воде неће имати негативан утицај на животну средину, тако да не представља потенцијални извор загађења.

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА	
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	

Слика број 6. План генералне регулације Општине Чајетина-посебни услови

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

2.6. НАСЕЉЕНОСТ ИЛИ ИЗГРАЂЕНОСТ ЛОКАЦИЈЕ

Општина Чајетина обухвата простор од 647 km^2 на којем у 21 месној заједници, 20 катастарских општина, односно 24 насеља и 5 117 домаћинстава, живи 14 745 становника (према попису становништва из 2011. године). На подручју општине број становника годинама бележи пад. Док је број становника Златиборског округа повећан, број становника општине Чајетина је смањен.

Густина насељености од 23 становника на km^2 , сврстава Чајетину у најређе насељена подручја у Златиборском округу.

Табела број 1. Број становника по насељима

Насеље	Број становника
Алин Поток	190
Бранешци	737
Голово	169
Гостиље	242
Доброселица	367
Дренова	96
Жељине	106
Златибор	2821
Јабланица	709
Крива Река	1157
Љубиш	515
Мачкат	905
Мушвете	242
Раковица	60
Рожанство	387
Рудине	144
Саиловина	646
Семегњево	183
Сирогојно	630
Стубло	128
Трипкова	303
Трнава	200
Чајетина	3336
Шљивовица	472

Табела број 2.

Старосна пирамида у Чајетини по Попису становништва из 2011. године

0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	>75
620	643	639	730	903	836	823	910	947	1119	1068	1284	1036	746	857	1584

Веома је неповољна старосна структура становништва општине. Просечна старост је 42,3 године. По демографским критеријима то означава дубоку демографску старост што је веома неповољно за обнављање становништва. Млађих од 14 година има 14,5%, а старијих од 65 је 20,3%. У неким селима старији од 65 година чине половину становништва.

Од укупног броја становника 49,47% чине жене, а 50,53% мушкарци.

Парцела на којој је планирана изградња не налази се у густо насељеној области тако да неће имати већи утицај на околину (слика број 7.).

Слика број 7. Парцела на којој је планирана изградња фабрике

2.7. ГЕОМОРФОЛОШКЕ, ГЕОЛОШКЕ И ХИДРОГЕОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ТЕРЕНА

Геологија

Простор општине Чајетина географски подразумева таласасту висораван између река Сушице и Увца и планина Таре и Муртенице, са планинским масивом Златибора као средишним и главним делом. Територију у геоморфолошком погледу карактеришу делови Мачкатске крашке површи (Бранешко Поље обухвата западни део), плато Златибора, златиборска висораван и долиנסке стране река. Геолошку грађу земљишта карактеришу кречњаци са доломитима, хумусно силикатна и параподзоласта земљишта и смонице.

Општински центар је место Чајетина, која са насељем Златибор (све К.О.Чајетина) представља урбани и привредни центар. Сеоска насеља су сточарско-ратарска насеља разбијеног типа, која гравитирају постојећим центрима заједнице села. Центар туристичког (самим тим и привредног) развоја је насеље Златибор, које се налази на око 4 km југозападно од општинског центра Чајетине. Кроз територију Чајетине пролази део пута IB23- деоница Ужице-Чајетина. Подручје Златибора, пре свега функционално, обухвата значајно већу површину од самог насеља и представља туристички центар државног значаја, што указује на шире конотације стратешких опредељења развоја.

Хидрологија

Развијену хидролошку мрежу чине реке и речице: Црни Рзав, Велики Рзав, Јабланица, Катушница, Сушица, Приштевица, Криваја, Љубишњица, Рибница итд. Посебан значај има Рибничко језеро са хидро-акумулацијом на Црном Рзаву. Хидрогеолошке карактеристике обилују облицима који се јављају на кречњачким теренима.

Површинске воде

Западни део територије планског подручја припада сливу реке Дрине, док северни и источни делови територије припадају сливу реке Западне Мораве. Хидролошку мрежу чине површинске и подземне воде, доброг квалитета и високог степена еколошке исправности.

Површински токови планинске зоне су релативно мало измењени у погледу квалитета вода и изгледа непосредног приобалног појаса.

На рекама које припадају сливу Дрине, до сада нису обављани регулациони и антиерозиони радови већег обима.

Окосница слива је река Црни Рзав, са својим притокама, која представља главну хидрографску структуру висоравни Златибор. Црни Рзав настаје од изворишних кракова Великог Рзава и Малог Рзава, тече од југоистока ка северозападу и у близини насеља Рибница, скреће на север.

Велики Рзав извире на вододелници Чиготе и Муртенице, наспрам изворишта Љубишке реке, и код туристичког насеља Водице спаја се са Малим Рзавом.

Мали Рзав извире на падинама Чиготе и протиче кроз депресију Царево поље. Важније десне притоке су потоци из Међег дола и Криве Брезе, затим Обудојевица, која извире на југозападним падинама Чајетинске градине и протиче између Партизанских вода, Палисада и Бијеле воде. Од ушћа Обудојевице, Црни Рзав скреће западно скоро под правим углом. Бијеле воде извиру под извором Око, теку ка западу до ушћа потока Кани, који тече са јужних падина Груде и од ушћа скреће ка југу, до ушћа потока Прдавца, да би поново скренуо ка западу. Од ушћа Скакавца и Питомине, која долази из Семењевског поља, Бијеле воде поново скрећу ка југу и уливају се у Црни Рзав, као његова најдужа и водом најбогатија притока.

Леве притоке Црног Рзава чине Рибница и неколико мањих токова из Шаиноваца, под Равним Торником. Рибница је већа притока Црног Рзава и настаје од неколико потока у подножју Торника.

Целом дужином тече према северозападу. Недалеко од ушћа у Црни Рзав, у самом речном кориту, налази се извор минералне воде, снажне минерализације. Речни токови који припадају сливу Западне Мораве до сада нису били предмет значајних регулационих и антиерозионих радова. Укупни речни потенцијал је мали, јер су количине воде мале. За овај слив не постоји важећа планска и техничка документација од значаја. Хидролошка мрежа је значајно сиромашнија од слива који припада реци Дрини.

У Ћетињу се, ван подручја плана, улива Сушица, коју чине Катушница и Грабовица. Река Приштавица, Љубишница, Мегарски поток и Маркешки поток, уливају се у Велики Рзав, који је ван границе општине. Осим разгранате речне мреже, постоје и две акумулације: рекреативно туристичко језеро на Златибору и акумулација Рибничко језеро на Црном Рзаву, намењена водоснабдевању.

Акумулација на Црном Рзаву, површине 353,75 *ha*, формирана је изградњом армирано бетонске лучне бране висине 32,5 *m*. Рибничко језеро обухвата истоимену акумулацију и приобални појас ширине 500 *m*, који је у функцији заштите животне средине.

Долина речног тока Црног Рзава низводно од бране до ушћа реке Обудовице на врло великом потезу потпуно је ненасељена и неизграђена. Река затим пролази

кроз ширу па врло уску клисуру дугу око 20 *km*. На овом потезу нема објеката. У другом делу реку прелази један мост на прузи Београд – Бар. Овај мост је постављен високо изнад реке тако да га поплазни талас не би дохватио. Затим се долина шири и река пролази поред Вардишта, где се налази неколико сеоских кућа. Низводно на 60 *km* од бране река пролази поред Вишеграда. На овом потезу пруга пет пута прелази Рзав, а пут четири пута, са одговарајућим мостовима.

За заштиту и коришћење водног земљишта, значајно је утврђивање правила коришћења водног земљишта заједно са приобаљем у циљу очувања и одржавања отворених водотокова.

Подземне воде

Бројни извори на територији Општине омогућавају водоснабдевање насеља и индустрије, а перспективе коришћења вода могу бити усмерене на даље водоснабдевање, узгој рибе и рекреацију. Мрежа подземних вода је богата водом која циркулише кроз системе пукотина. Због водопрпусности терена има много извора који нису издашни. Резултати досадашњих изучавања потврдили су да се на територији општине Чајетина налазе квалитетни извори питких и минералних вода, који се користе и могу се користити за водоснабдевање становништва водом најбољег могућег квалитета, као и за балнеолошке и спортско рекреативне сврхе и за коришћење у прехранбеној индустрији. Бања Вапа, у близини села Рожанства, представља најзначајнији из слабоминералних вода, на месту врела Котрен, у селу Крива река. На изворишту у селу Гостиљу изграђена је фабрика воде. Некаптирано крашко врело, с леве стране Љубишнице у Љубишу, представља репрезентативни хидрографски објекат природне минералне воде. Започета су хидрогеолошка истраживања у циљу коришћења.

Ово подручје има приличан број извора који се не могу сматрати издашним. То је због геолошког састава терена кроз који вода брзо и лако продире. Водно богатство поред извора чине и водотокови и подземне воде. Подземним водама је нарочито богато подручје места Златибор, где ове воде циркулишу кроз различите пукотинске системе.

2.8. СТАБИЛНОСТ ТЕРЕНА, ПОДЛОЖНОСТ ПЛАВЉЕЊУ

На подручју општине Чајетина нема вода I реда, релативно је мала површина сливова и нема опасности од већих поплава.

У циљу спречавања настајања поплава првенствено је потребно регулисати делове корита река, потока и мањих водотокова на којима долази до изливања воде услед депоновања већих количина наноса, затим редовно чишћење пропуста, затрављивање и пошумљавање шире зоне обала где су изражени нагиби да би се повећала упијајућа моћ земљишта а умањио ефекат ерозије тла.

Одбрану од поплава на свим токовима на подручју општине спроводи јединица локалне самоуправе у складу са Оперативним планом одбране од поплава (члан 55. Закона о водама). Према одредбама овог закона, Оперативни план за воде II реда доноси орган локалне самоуправе уз обавезно прибављено мишљење јавног водопривредног предузећа.

2.9. КЛИМАТСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Територија општине Чајетина се налази у зони умерено континенталне климе. Са порастом надморске висине, изнад 800 *m*, поприма одлике планинске климе. У ваздуху се налази висок проценат кисеоника и озона који су условљени оваквим географским положајем. На великим висинама, изнад овог подручја, долази до сударања и прожимања ваздушних маса, које продиру из Средоземља и са Карпата. Карактеристике климе су четири јасно изражена годишња доба: кратка свежа лета, дуге хладне зиме са доста снега, ниске темпаратуре, јаки ветрови и мање магле, блага и дуга прелазна доба.

Влажост ваздуха је релативно јача (76 %), осунчаност износи 1976,5 сати у години, што је веома повољно. Струјање ваздуха је доста изражено али су жестоки и олујни ветрови ретка појава. Количине падавина су релативно мале, око 990 милиметара просечно годишње. Због тога је ваздух сув и чист, има малу релативну влажност. Лети су честе суше што проузрокује пожаре, кише су нагле и градоносне, а зиме са доста снега, снежних наноса и поледице.

Чести су северни и северозападни ветрови, затим источни, а најређи је јужни ветар.

2.10. ОБЈЕКТИ И ДРУГА ИНФРАСТРУКТУРА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА

2.10.1. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

На територији општине Чајетина не постоје извори електричне енергије (хидроелектране, термоелектране). Снабдевање електричном енергијом подручја Општине остварује се из електроенергетског система Србије (ЕПС), односно из Електромреже Србије (ЕМС). На подручју Општине постоји електроенергетска преносна мрежа, номиналног напона 110 *kV* и 35 *kV* и електродистрибутивна мрежа напона 10 *kV* и 0.4 *kV*.

Напајање конзума електричном енергијом врши се из ТС 110/35 *kV* "Сушица" (Чајетина) снаге 1x31,5 MVA + 1x20 MVA и ТС 110/35/10 *kV* "Златибор 2" снаге 1x31,5 MVA (2x8MVA). Обе трансформаторске станице, на страни 110 *kV* су изведене као постројења пролазног типа, са једним улазом и једним излазом на напојној преносној мрежи 110 *kV*. На локацији ТС 110/35 *kV* "Сушица" прикључена је и ЕВП 110/25 *kV* "Сушица" са инсталисаном снагом 2x7,5 MVA.

Трансформисана електрична енергија се даље из станица на напону 35 *kV* води у следеће четири дистрибутивне трансформаторске станице:

1. ТС 35/10 *kV* "Сирогојно" (инсталисане снаге 2x1,6=3,2 MVA), са једноструким надземним водом 35 *kV*, дужине 16604 *m*.
2. ТС 35/10 *kV* "Бранешко поље" (инсталисане снаге 2,5+1,6=4,1MVA), са једноструким надземним водом 35 *kV*, дужине 5.382 *m*.
3. ТС 35/10 *kV* "Чајетина" (инсталисане снаге 2x4=8 MVA), са два вода: једноструким надземним водом 35 *kV*, дужине 5323 *m*, који повезује ТС Бранешко Поље и ТС Чајетина.
4. ТС 35/10 *kV* "Златибор 1" (инсталисане снаге 2x8=16 MVA), са једноструким надземним водом, који на дужини од 9507 *m* има попречни пресек 3x95/15 *mm*², а на дужини од 2490 *m*, попречни пресек 3x70/12 *mm*².

Напајање потрошача у погодним условима могуће је и из правца Ужица (око 8 MVA) и из правца Нове Вароши (око 0.5 MVA), па је тиме обезбеђено и резервно напајање.

Тренутно стање електроенергетске инфраструктуре (далеководна мрежа 35 kV, 10 kV и нисконапонска 0.4 kV дистрибутивна мрежа као и припадајуће трансформаторске станице) на територији општине Чајетина је следеће: далеководи 35 kV 59,3 km, далеководи 10 kV 280.4 m, НН мрежа 0.4 kV 587 km и трансформаторске станице: ТС 110/35/10 kV 1, ТС 35/10 kV 2, ТС 10/0,4 kV 262.

Седњенапонска мреже 10 kV и нисконапонска мрежа 0.4 kV су углавном надземне, док је подземни кабловски развод 10 kV и 0.4 kV присутан углавном у урбаним срединама (Чајетина, Златибор). Трансформаторске станице 10/0.4 kV су различитих типова: стубне, монтажано- бетонске, кула, индустријске, градске и различитих снага од 50 kVA до 630 kVA (због мале густине насељености и невеликог оптерећења, број најмањих трансформатора снага 50 kVA, 100 kVA и 160 kVA је изразито велики). Треба рећи да је већи део мреже 35 kV, 10 kV и 0.4 kV (напојни водови и трансформаторске станице 35/10 kV и 10/0.4 kV) у доста добром стању, док је одређени део нисконапонске мреже 0.4 kV, нарочито у забаченим сеоским подручјима, у нешто лошијем стању (године експлоатације и неадекватно одржавање).

2.10.2. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Преко територије Општине (деоница Беле Земље- Борова Глава од 70km), правцем североисток - југ пролази државни пут IB реда број 23 који представља основну везу Чајетине са окружењем, а уједно представља и правац који повезује север државе и Београд са Црном Гором.

Државни пут IB реда број 28-повезује Ужице-Вишеград, Србију са Републиком Српском (БиХ), а деоницом Сушица-Крмна од 30 km, пролази територијом општине Чајетина.

Државни путеви IIА реда су пут број 195, повезује Белу Земљу- Љубиш- Јасеново и пут под бројем 196 Ариље-Висока-Љубиш (повезује општину Ариље са општином Чајетина).

Државни путеви IIБ реда су пут број 404 (повезује државни пут IB реда 23 и Семегњево, 406 (веза са државним путем 195- Сирогојно) и 405 (Рзав-Рибница).

Покривеност општине Чајетина путном мрежом исказује се показатељима густине путне мреже и то: односом укупне дужине саобраћајница и површине на којој се оне налазе и односом дужине саобраћајница и броја становника на посматраном подручју (У табели број 3. приказане су и вредности за Златиборски округ и Републику Србију).

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Табела број 3. Дужина појединих категорија путева општине Чајетина и путне мреже Златиборског округа и Републике Србије

Територија	Густина путне мреже	Путеви - укупно (км)		државни пут I реда		државни пут II реда		општински путеви	
		Σ	савремени кол.	Σ	савремени кол.	Σ	савремени кол.	Σ	савремени кол.
Општина Чајетина	км/ км ² (у 10 ³)	629.1	398.8	51.0	51.0	108.2	85.0	469.9	262.8
	км/ ст. (у 10 ³)	26.0	16.5	2.1	2.1	4.5	3.5	19.5	10.9
Златиборски округ	км/ км ² (у 10 ³)	666.9	326.3	73.3	73.3	119.3	87.8	474.3	165.3
	км/ ст. (у 10 ³)	13.1	6.4	1.4	1.4	2.3	1.7	9.3	3.2
Република Србија	км/ км ² (у 10 ³)	435.0	277.6	53.9	53.8	118.2	102.3	262.9	121.5
	км/ст. (у 10 ³)	5.1	3.3	0.6	0.6	1.4	1.2	3.1	1.4

Путну мрежу на територији општине Чајетина пре свега карактерише значајно учешће општинских путева у укупној дужини путева (око 74, 7%), што је изнад Републичког и просека Златиборског округа. При томе, саобраћајнице вишег ранга су процентуално мање заступљене у односу на подручје Републике, државни путеви II реда чине око 17,2%, а у Републици 27,2% укупне дужине путне мреже, а путеви I реда у Општини представљају око 8,1%, у Републици 12,38%.

Дужини мреже општинских путева (према подацима за локалног јавног предузећа) износила је око 366 km, од чега 231 km са савременим коловозом, а 134 km са туцаником. Због постојећих (неповољних) теренских услова општински путеви имају елементе карактеристичне за планинска подручја: недовољну ширину коловоза, мале радијусе хоризонталних и вертикалних кривина, велике попречне и уздужне нагибе коловоза и друго, а стање коловозног застора претежно не задовољава.

На територији општине Чајетина, не постоји одговарајућа аутобуска станица, опремљена и оспособљена за пружање квалитетне услуге корисницима јавног путничког превоза. У насељеном месту Златибор, на ободу пешачке зоне налази се комплекс аутобуске станице.

Мостови на територији општине налазе се: преко Криваје, Грабовице, мост у Љубишу, преко Катушнице у Гостиљу, од Рожанства ка Сирогојну, стари мост на „Криваји“.

На територији општине постоји један тунел- „Палисад“ , док су вијадукти у Шљивовици, у Мачкату, у Сушици и „Ђалдов вијадукт“.

3.0. ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ЛОКАЦИЈИ И БЛИЖОЈ ОКОЛИНИ

Квалитет ваздуха

Као извори аерозагађења, осим сагоревања фосилних горива за потребе домаћинства у насељима, котларницама (на угаљ и мазут), пољопривредне производње, појављује и друмски саобраћај од постојеће путне мреже (магистралних, регионалних и локалних путева). Потенцијално највећи загађивачи животне средине представљају насељена места и викенд зоне услед недовољне комуналне опремљености. Постојећа индустрија у већој мери базирана је на производњи прехранбених производа и полупроизвода. Постојећа индустријска постројења не представљају битне загађиваче ваздуха. Проблематика аерозагађења, која потиче од постојећих путева, је посебно изражена у непосредној близини постојећег пута. Утицај се осећа у подручју око друмске саобраћајнице. Из мотора са унутрашњим сагоревањем емитује се велики број гасова, од којих су најважнији (због свог доказаног негативног утицаја на хуману популацију): CO, NOx, SO₂, угљоводоници, олово, као и чврсте честице у облику чађи.

Квалитет вода

Мрежа подземних вода је богата водом која циркулише кроз системе пукотина. Због водопропусности терена има много извора који нису издашни. Резултати досадашњих изучавања потврдили су да се на територији општине Чајетина налазе квалитетни извори питких и минералних вода, који се користе и могу се користити за водоснабдевање становништва водом најбољег могућег квалитет. Водни токови и водно земљиште су незаштићени, то јест загађују се отпадним водама из насеља и производних погона, применом хемијских средстава у пољопривреди и другим изворима загађења. Водни ресурси се недовољно користе за наводњавање, а водно земљиште је изложено негативним утицајима, као што су плављење и ерозија.

Управљање отпадом

У насељима Чајетина и Златибор отпад се односи свакодневно, а у Сирогојну и Мачкату једном до два пута недељно. Остала насеља углавном нису обухваћена системом прикупљања и одвожења отпада. Последица тога је постојање локалних сметлишта (дивљих депонија) у свим насељима општине. Отпад који се прикупља, одлаже се на привремену депонију на Златибору. Ради се о мешовитом и чврстом отпаду, разних категорија. Отпад се не класификује нити на месту прикупљања нити на месту одлагања.

У општини Чајетина не постоји постројење за рециклажу отпада, нити се отпад класификује на месту настанка.

4.0.ОПИС ПРОЈЕКТА

Предметни објекат ће имати намену фабрике бетона типа DNS MAB90 LSV. За постављање бетонаре потребно је урадити нивелисану плочу. Бетонска плоча биће у основи димензија 20.5 x 6.10 m . Утоварна рампа биће у основи димензија 17.80 x 9.00 m. Темељи ће бити армирано бетонски, прорачунати према носивости тла. У темеље ће се поставити траке за уземљење и извлачиће се на сваком стубу. Плоча и рампа биће раздвојене потпорним зидом утоварне рампе, чија ће висина бити 2.20 m. Планира се постављање четири силоса типа СЦВ 100 t. На силосе ће се постављати громобран. Улаз возила биће са источне стране. За потребе овог постројења није потребно анкерисање саме бетонаре. Укупна маса целе бетонаре са фракцијом износи 280 t.

Могуће је оградавање грађевинске парцеле тако да елементи ограде (стубови, жица, панели, зеленило, темељни зид ограде, парапет и капије) буду у оквиру грађевинске парцеле која се оградаује. Врата и капије на уличној огради не могу оптварати ван регулационе линије;

Могуће је оградавање дворишта зеленилом, жичаним дрвеним оградама висине до 1,50 m на начин да се не ремети постојећи пешачки токови у просторијама јавног карактера.

Могуће је оградавање комплекса комбинованом оградом, делом нетранспарентном (зиданом или бетонском) до висине 1.20 m, и делом транспарентном (зеленом или жичаном) до висине 1,50 m.

4.1. ТЕХНОЛОШКИ ПОСТУПАК

Фабрика бетона је постројење за производњу различитих марки бетона.

Фабрика бетона ће бити састављена из следећих компоненти:

- Мешалица за принудно мешање бетона;
- Носећа челична конструкција;
- Подизни скип уређај;
- Дозирни затварачи за дозирање агрегата;
- Вага за мерење агрегата;
- Вага за мерење цемента;
- Командни пулт;
- Уређај за дозирање воде;
- Хидраулична инсталација;
- Компресорски агрегат са пнеумо инсталацијама;
- Пужни транспортер за цемент;
- Силос за цемент;
- Управљачка станица;
- Електрична инсталација са командним ормарем.

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Максималан капацитет фабрика бетона износи $90m^3/h$, (што је конвертовано у $tone\ 225,00\ t/h$).

Пројектом је предвиђено да се дозирање камених агрегата потребних за израду бетонске масе врши из пет боксова следећих фракција:

- фракција 0-4 mm;
- фракција 4-8mm;
- фракција 8-16mm;
- фракција 16-31,5mm.
- фракција 0-4 mm;

Складишта за цемент (силоси) ће се налазити изнад боксова каменог агрегата и мешалице за бетон.

Цемент, ће се допремати специјалном цистерном у рифузном стању и пребацивати у металне силосе. Пројектом је предвиђено постављање четири силоса капацитета сваки по 100 t. Транспорт цемента из камиона-цистерне у силосе ће се изводити пнеуматски, преко специјалног црева, које повезује цистерну и силос. Преузимање цемента из силоса у дозер мешалице ће се вршити са најниже тачке силоса.

На највишој тачки силоса је предвиђено постављање филтера F 12 са вибратором за отресање и врећама радне површине $9\ m^2$ са моторном заштитном склопом за укључивањ/искључивање вибратора за отресање. Поред филтера додатну заштиту од емисије прашине цемента обезбеђиваће и специјално изграђеним куполама на врху силоса.

Предвиђено је да се камени агрегат различитих фракција допрема камионима носиоца пројекта или екстерних добављача из каменолома односно сепарација и директно истовара у предвиђене просторе за привремено складиштење који ће бити јасно обележени и уређени за ту сврху на парцели на којој је планирана изградња фабрике као и на суседним везаним парцелама које су у власништву носиоца пројекта, одакле ће се утоваривачем допремати у боксове на бетонари. Појединачни капацитет сваког од 5 планираних боксова за одлагање фракција каменог агрегата је око $24\ m^3$ или 36 t.

Дозирање појединих врста агрегата планирано је помоћу аутоматских затварача који ће се налазити између боксова и тракастог транспортера, којима ће се ти агрегати прослеђивати даље на електромеханичку вагу, а након тога у мешалицу. Дозирање воде ће се вршити водомером проточног типа.

Цемент ће се директно из силоса преко ваге директно дозирати у мешалицу.

У циљу побољшања особина бетона, постројење ће имати уређај за дозирање додатних средстава (адитива), који омогућава да се додатна средства у тачно одређеном односу дозирају у мешалицу заједно са водом.

Припремљена мешавина бетона ће се прихватати аутомиксерима или у товарни сандук другог возила.

Испод мешалице за бетон биће изграђен бетонски плато за прилаз аутомиксера или других превозних средстава за транспорт бетона.

Бетон ће се мешати мешалицом принудног дејства, вертикалног типа, са отворима, на горњем делу за пуњење, на доњем делу за пражњење.

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

За прављење бетона користиће се вода из градског водовода чији квалитет мора да одговара одређеним захтевима.

Техничке карактеристике фабрике бетона DNS- MAB90 LSV – Прогрес

Младеновац:

- Капацитет свежег бетона $90 \text{ m}^3/\text{h}$; (225 t/h)
- Максимална величина комада каменог агрегата 31 mm ;
- Капацитет ваге за агрегат 4000 kg ;
- Капацитет ваге за цемент 1000 kg ;
- Вага за воду 500 kg ;
- Вага за адитиве $2 \times 10 \text{ l}$;
- Потребан притисак у цевоводу 6 bara ;
- Капацитет бетонске мешалице $1,5 \text{ m}^3$ (око $3,8 \text{ t}$)

ТРАНСПОРТ КАМЕНОГ МАТЕРИЈАЛА И ЦЕМЕНТА

За транспорт каменог материјала од каменолома до локације фабрике бетона као и цемента биће ангажован сопствени возни парк предузећа или екстерни превозници, или сами произвођачи агрегата.

БИЛАНС ЕНЕРГЕНАТА И СИРОВИНА

За погон фабрике бетона користиће се искључиво електрична енергија. Пројектована Инсталирана снага опреме бетонске базе је 60 kW .

Вода

За прављење бетона користиће се вода чији квалитет мора да одговара одређеним захтевима и приближан је квалитету воде за пиће. Инвеститор ће користити воду из градског водовода према техничким условима које је издало КЈП "Златибор".

За прављење 1 m^3 ($2,5 \text{ t}$) бетона потребно је обезбедити $150 - 200 \text{ l}$ воде, зависно од влажности каменог материјала.

За процењену дневну производњу од 50 m^3 готовог бетона, потребно је обезбедити 10 m^3 воде.

За санитарне и друге потребе запослених радника, вода за пиће се користи из постојећег водовода.

Унутрашњост миксера се пере на самом градилишту водом из сопственог резервоара. Количина воде за прање унутрашњости миксера износи $150 - 200 \text{ l}$. Штедним тушем, под притиском, на самом градилишту се перу спољни метални делови миксера изложени бетону.

Камени материјал за прављење бетона

Материјал различитих гранулација ће се директно довозити и истоварати у боксеве фабрике бетона.

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Дневно, за прављење 50 m^3 бетона у постојећој фабрици, је потребно обезбедити 40 m^3 каменог материјала у различитим фракцијама.

Планирани капацитет боксева за камени агрегат обезбеђује производњу бетона за десет дана.

Цемент

Цемент представља хидраулично везиво које се добија млевењем цементног клинкера и других помоћних материјала, чије присуство не сме утицати на смањење физичко – механичких карактеристика цемента. Хигроскопан је, па га треба чувати од влаге. Цемент карактерише сразмерно константан хемијски састав, и то: CaO (везан) 62-67%, SiO₂ 19-25%, Al₂O₃ 2-8%, Fe₂O₃ 1-5%, SO₃ највише 3,5-4,5%, CaO (слободан) највише 2%, MgO највише 5%, алкалије (Na₂O и K₂O) 0,5-1,3%.

Капацитет силоса за цемент пројектован је $4 \times 100t$.

Потрошња цемента за 1 m^3 готовог бетона износи 340 kg . За дневну производњу од 50 m^3 готовог бетона (зависно од марке бетона) потребно је $50 \times 0,340 \text{ t} = 17 \text{ t}$.

Планирани капацитет силоса за цемент обезбеђује тродневну производњу бетона.

Табела број 4.

Рецептура за прављење бетона одређена према капацитету мешалице од $1,5 \text{ m}^3$ (3,8t)

Материјал	Величина	Учешће шљунка	Тежина (kg)	Учешће основних компоненти у готовом бетону (%)
Песак	0-4 mm	51%	1350	
Крупнији песак	4-8 mm	9%	240	
Шљунак	8-16 mm	20%	555	
Крупнији шљунак	16-31,5 mm	20%	555	
Камени материјал			2700	80
Цемент			510	12
Вода			400	8
Укупно готовог бетона			3610	100

Адитиви за бетон

Када су у питању посебни захтеви за квалитетом цемента додају се одређени адитиви и додаци. Максимална количина по m^3 бетона износи $4,5 \text{ l}$.

Када се врши прављење бетона у зимским условима, при ниским температурама, у бетон се додају средства за снижавање темературе мржњења.

Када се тражи водонепропусност бетона, онда се у бетон додају пластификатори и додаци који испуњавају поре у бетону.

У готовом бетону ови додаци су инертни. Незнатне количине заостану на зидовима мешалице за бетон и зидовима миксера и пумпе за бетон. Након прања, незнатне количине ових супстанци ће се наћи у отпадним испирним водама.

4.2. ПРИКАЗ ВРСТЕ И КОЛИЧИНЕ ИСПУШТЕНИХ ГАСОВА, ОТПАДНИХ ВОДА И ДРУГИХ ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА

Утицаји на животну средину ће се јављати при реализацији и редовном раду предметног Пројекта, али уз поштовања пројектованих мера заштите и планираних мониторинга сви значајни потенцијални негативни утицаји могу бити спречени, контролисани и сведени у законске оквири и прихватљиве, са аспекта заштите животне средине и здравља становништва.

Предметна технологија рада не представља ограничавајући фактор нити фактор ризика по животну средину са аспекта угрожавања отпадним гасовима, отпадним водама и другим врстама отпада.

Емисија у ваздух и аерозагађеност - У току редовног рада планираног Пројекта до емисије у ваздух неће долазити. До емисије може доћи само у случају акцидентних ситуација што ће детаљније бити приказано у наставку.

Потенцијални штетни утицај емисије прашкастих материја до којих долази у самом процесу производње бетона не представља опасност јер ће производни простор бити опремљен адекватним одпрашивачима који филтрирају ваздух тако да спречавају било какву емисију у животну средину.

Испуштање у површинске и подземне водне реципијенте

Санитарно - фекалне отпадне воде настају као последица боравка запослених на локацији. Из санитарног чвора се интерном канализационом мрежом одводе у градску канализацију

Отпадна атмосферска вода са простора око производног простора такође неће имати негативан утицај на подземне и површинске водене токове и земљиште. Количина отпадне атмосферске воде зависиће од количине падавина.

Евентуалне зауљене воде настајаће искључиво у току процеса одржавања.

По правилу миксери за бетон и пумпа се перу на самом градилишту. Опрема базе се пере након завршене испоруке бетона. Уколико је уговорена испорука веће количине бетона, опрема се пере након задње испоруке, под условом да временска разлика између две испоруке није дужа од 30 минута. Према капацитету мешалице за бетон, за прање исте је потребно око 200 l воде. Процењује се да ће током радног дана бити потребно три пута прати мешалице закључно са завршним прањем.

$$200 \text{ l} \times 3 = 600 \text{ l/дан}$$

Након завршеног радног дана са спољне стране миксера се механички uklони заостали бетон и изврши прање водом:

$$200 \text{ l} \times 1 = 200 \text{ l/дан}$$

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Чишћење и прање платоа на месту пуњења камиона миксера готовим бетоном се врши по потреби. Процењује се количина воде за прање од 500 l/дан.

Процењена количина отпадне воде од прања опреме износи 1500 l /дан. Процењена количина отпадне санитарне воде износи за 5 радника: 250 l/дан.

Количина бетона добијена погрешним поступком, немарно просутог бетона, као вишак бетона који није утрошен, зависиће првенствено од умећа особе која управља постројењем, као и добрим планирањем производње.

Количина отпада који је по карактеру комунални није значајна.

Помешани камени и земљани материјал који ће настати уређењем локације, по карактеру је инертан и одлагаће се на место које одреди надлежни општински орган.

Цемент присут током манипулације, може се покупити и поново користити у производњи.

У приручној машинско-браварској радионици ће се вршити мање поправке опреме током које може настати одређена количина металног отпад, замашћене крпе, као и мање количине уља и мазива.

На отвореном бетонском каналу предвиђене су да се врше само ситне поправке камиона и миксера, попут провере заптивености хидрауличне опреме, доливања уља у мотор, мењач и хидраулни систем, замена филтера за ваздух, браварски радови на каросерији и бубњу миксера.

Замена уља у мотору, мењачу и хидрауличном систему, замена филтера за уље, веће поправке на моторима камиона и машина вршиће се у овлашћеном сервису.

Комунални отпад који ће настајати на локацији као последица боравка запослених ће се организовано сакупљати и одлагати у метални контејнер који ће бити постављени на за то одређеном делу комплекса према условима комуналног предузећа. Редовно пражњење контејнера и евакуација отпада са локације мора бити организовано према утврђеној динамици.

Количина комуналног отпада зависиће од броја људи који бораве и раде на локацији.

Са свим врстама отпада који ће се генерисати или до чијег стварања ће доћи поступаће се у складу са Законом о о управљању отпадом („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/2018) и Законом о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС” бр. 36/09 и 95/2018).

За адекватно и Законито поступање са отпадом из производње предузеће ће одлуком задужити лице које ће спроводити Законску регулативу из ове области.

4.3. ПРИКАЗ ТЕХНОЛОГИЈЕ ТРЕТИРАЊА, ТОКОВИ И БИЛАНС ОТПАДА НА ЛОКАЦИЈИ ПРОЈЕКТА

На основу техничко-технолошких и других карактеристика предметног Пројекта, нису идентификовани могући значајнији извори загађења који би угрозили медијуме животне средине.

У току редовног рада долазиће до продукције различите врсте чврстог отпада. Комунални отпад настајаће као последица боравка запослених. Са свим врстама отпада поступа се у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/2018) и Законом о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС” бр. 36/09 и 95/2018).

Комунални отпад – који ће настајати услед присуства запослених на локацији, сакупљаће се у оквиру комплекса у контејнерима предвиђеним за ову врсту отпада, а пражњење ових контејнера мора бити поверено јавном комуналном предузећу према утврђеној динамици.

Санитарно-фекалне отпадне воде ће се интерном канализацијом одводити у локалну канализацију.

На предметној локацији није дозвољено спаљивање било каквих материја.

5.0. ПРИКАЗ ГЛАВНИХ АЛТЕРНАТИВА

Разлози за избор предметне локације су:

- Просторне могућности и капацитет комплекса дозвољавају избор адекватног понуђеног решења при размештају планираних садржаја предметног Пројекта и пратећих објеката;
- Саму локацију је могуће адекватно инфраструктурно опремити у складу са захтевима технологије, условима и сагласностима надлежних предузећа и организација;
- У близини локације нема историјских, културних, јавних и других објеката и садржаја који би могли бити угрожени радом Пројекта,
- Густо насељена подручја нису у непосредном окружењу,

При редовном раду предметног Пројекта примениће се све мере у технолошком поступку и за спречавање могућих акцидената, као и мере превенције, ограничења, спречавања и минимизирања утицаја и њихово свођење у границе законске и еколошке прихватљивости.

На основу процене постојећег стања, односа предметног Пројекта и медијума животне средине, карактеристика усвојене делатности, капацитета предметног Пројекта, просторно – положајних карактеристика, може се констатовати да је избор локације еколошки, економски и просторно оправдан, одржив и прихватљив, уз стрикто поштовање пројектованих мера заштите животне средине и мера еколошког мониторинга, као и принципа одрживог развоја.

6.0. ОПИС МОГУЋИХ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У редовном раду предметног Пројекта може доћи до емисије прашине, настанка комуналног отпада, санитарно-фекалних отпадних вода, отпадних вода и буке. Адекватним мерама заштите животне средине, инфраструктурног уређења, комуналне хигијене, спречиће се негативни утицаји ових загађујућих материја на животну средину.

Могуће промене и утицаје на животну средину, односно њено угрожавање од стране предметног Пројекта потребно је разматрати са више аспеката:

- Утицаји током реализације предметног Пројекта (уређивања локације и изградње/адаптације објекта),
- Утицаји у току редовног рада Пројекта,
- Утицаји у ванредним – акцидентним ситуацијама.

6.1. МОГУЋИ ШТЕТНИ УТИЦАЈИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ У ТОКУ УРЕЂИВАЊА ЛОКАЦИЈЕ И ИЗГРАДЊЕ ОБЈЕКТА

Утицаји на квалитет ваздуха

Квалитет ваздуха неће бити значајно угрожен током изградње објекта. Постојећи квалитет ваздуха је задовољавајући, јер у околини нема активности које би утицале на погоршање квалитета ваздуха, а и сам положај локације је повољан због ваздушних струјања.

Утицаји на повећање буке

Бука и вибрације настају током рада грађевинских машина, истовар материјала.

Бука ће бити краткотрајног карактера и неће имати значајан утицај на животну средину односно неће трајно утицати на параметре животне средине.

Утицаји на квалитет земљишта

Извођењем грађевинских радова током постављања објекта, уређења манипулативног платоа и допреме и монтаже опреме у околину могу доспети извесне количине грађевинског материјала који под утицајем атмосферских падавина може допринети загађењу земљишта и подземних вода. Такође, ако на градилишту дође до изливања на пример машинског уља, горива и слично, због неисправности машина или немарности особља, такве материје могу допринети загађењу воде и земљишта.

Очекиване врсте отпада у фази изградње Пројекта су:

- цеви различитог попречног пресека и дужине, са пратећом арматуром,
- бетон,
- блокови,

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

- оплата,
- лим,
- земља и сл.

Носилац Пројекта је у обавези да настали грађевински отпад, који настаје у фази реализације Пројекта и уређења локације, организовано прикупља на локацији и одложи на место које Одлуком општине Чајетина одређено за одлагање грађевинског отпада.

6.2. МОГУЋИ ШТЕТНИ УТИЦАЈИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ЗА ВРЕМЕ РЕДОВНОГ РАДА ПРОЈЕКТА

6.2.1. УТИЦАЈ НА КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА

На локацији предметног Пројекта, услед редовног рада, јавиће се потенцијално неколико извора загађења ваздуха, који могу у различитим временским интервалима, различитог степена вероватноће и различитог интензитета утицати на стање медијума животне средине.

Могући загађивачи ваздуха при редовном раду Пројекта потицаће од:

- емисије гасовитих полутаната (продуката сагоревања нафтних деривата у моторима са унутрашњим сагоревањем) из доставних и отпремних возила,
- емисије прашкастих материја – манипулација сировинама, производња бетона

Прашина као загађивач ваздуха – У процесу рада Постројења доћи ће до емисије прашине приликом претовара цемента у силосе, истовара каменог агрегата и манипулације са њима.

Цемент – до фабрике бетона превози се у камион-цистернама. Током транспорта цемента могућа је емисија цементне прашине у ваздух околине. Део цементне прашине који заостаје у цевима након претовара доспева на плато са кога се врши претовар, и може бити разношен ветром по околини ван зоне фабрике бетона.

Транспортна средства као извор загађења – За транспорт материјала и бетона користе се камиони. У складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање регулише се гранична вредност емисије мотора са унутрашњим сагоревањем.

Обзиром на локацију (близину магистралног пута) и планиран број возила која ће свакодневно бити на локацији, емисија продуката сагоревања горива из мотора са унутрашњим сагоревањем моторних возила који могу угрозити ваздух на посматраном подручју емисијом загађујућих материја неће допринети значајном повећању загађења.

Емисија прашкастих материја спречена је избором адекватног технолошког решења (правилно пројектованим силосима) и постављањем адекватних филтера.

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Применом прописаних мера заштите и превенције, предметни Пројекат неће довести од прекомерне емисије аерополутаната, те нема опасности од прекомерног загађивања ваздуха на локацији предметног Пројекта.

6.2.2. УТИЦАЈ НА ЗЕМЉИШТЕ И ВОДЕ

У отпадној води која потенцијално може настати током рада пројекта могу се наћи честице уља и мазива, ситне честице агрегата и адитива који се додају у бетон. Уколико се материје третирају на таложнику, неће представљати никакву опасност. Бетонска мешавина која је произведена погрешним поступком, може да се рециклира и прати поново у процес. Прање камиона миксера вршиће се на градилишту где је испорука бетона, а не на самој бази.

Атмосферске воде са платоа око објекта, саобраћајница и опреме могу садржати таложиве и уљасте материје, у незнатној концентрацији тако да не могу довести до загађивања земљишта, површинских и подземних вода.

На земљиште као медијум животне средине и необновљиви (тешко обновљиви) природни ресурс, утиче и генерисање чврстих отпадних материја до којег неће долазити у редовном раду и експлоатацији предметног Пројекта, односно њихова количина је занемарљива.

Комунални отпад јављаће се у комплексу као последица боравка запослених. За одлагање комуналног отпада у комплексу предвиђени су је контејнери са поклопцем. Одношење комуналног отпада мора бити организовано преко надлежног комуналног предузећа према утврђеној динамици.

Отпад карактеристика опасних материја настајаће повремено на локацији (отпад који може настати приликом одржавања опреме за рад) и мора се чувати и са њим поступати у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.гласник РС“ бр.92/10 и 77/2021) до предаје овлашћеном предузећу на даљи третман.

6.2.3. БУКА КАО ПОТЕНЦИЈАЛНИ ФАКТОР УГРОЖАВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Бука настаје приликом рада машина, дивиза и одвоза каменог агрегата, цемента, готовог бетона. Вибрације могу настати као последица кретања камиона велике носивости.

У циљу превенције, спречавања, смањења, отклањања и минимизирања могућих штетних утицаја на животну средину, треба планирати, пројектовати и спровести мере заштите и мониторинга животне средине.

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

6.2.4. УТИЦАЈ НА НАСЕЉЕНОСТ, КОНЦЕНТРАЦИЈУ И МИГРАЦИЈУ СТАНОВНИШТВА

Положај фабрике бетона у односу на насељено место Чајетину, неће довести до миграције становништва из једног подручја у друго јер је изабрана технологија таква да неће довести до значајног погоршања стања животне средине која би негативно утицала на становништво у околини новопројектоване фабрике бетона.

6.2.5. УТИЦАЈ НА КОМУНАЛНУ И САОБРАЋАЈНУ ИНФРАСТРУКТУРУ

Прикључак за воду и канализацију извршиће се на основу техничких услова који су издати од стране ЈКП „Водовод Златибор“, Чајетина. Носилац пројекта ће извршити примарну обраду воде од прања фабрике на таложнику и сепаратору у складу са захтевима Комуналног предузећа, пре испуштања отпадне воде у канализацију.

Носилац пројекта користи постојеће прикључке на нови и стари магистрални пут.

6.2.6. УТИЦАЈ НА ПРИРОДНА ДОБРА ПОСЕБНИХ ВРЕДНОСТИ И НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА

У близини локације фабрике бетона нема регистрованих природних добара посебних вредности као и непокретних културних добара, па се не може говорити о утицају пројекта на исте.

7.0. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ У СЛУЧАЈУ УДЕСА

Удес, по дефиницији Европске уније, представља изненадну појаву велике емисије, пожара или експлозије као резултат непланских догађаја у оквиру одређене индустријске активности, која настаје у оквиру или ван индустрије, укључујући једну или више хемикалија.

Ризик настанка удеса је реално увек присутан. Величина ризика је пропорционална последицама, изложености одређеном ризику и вероватноћи његовог настанка. Квантитативно повећање ризика директно је условљено употребом материја, које су због својих физичко-хемијских, токсиколошких или еко-токсиколошких особина сврстане у групу хазардних, односно опасних.

Процена ризика од акцидентних ситуација на локацији Пројекта се може извршити на основу идентификације хазарда, процене вероватноће настанка и анализе последица. Процена вероватноће настанка удеса и ризика врши се на основу анализе Пројекта, односно технологије рада. Поред идентификације, за процену ризика је потребно извршити и анализу последица која има за циљ да предвиде обим могућих ефеката удеса, величину штете и обим одговора за удес.

Прва фаза анализе повредивости је идентификација свих повредивих објеката на комплексу и у његовом окружењу. Вулнерабилни објекти су сви на удес осетљиви објекти и све оно што може бити под утицајем неконтролисаног ослобађања штетних материја, људи, материјална добра.

На основу карактеристика предметне технологије, карактеристика сировина и готових производа, планираних техничких и технолошких решења превенције и заштите животне средине идентификовани су:

- процуривање нафтних деривата из резервоара и возила и
- пожар / експлозија.

У случају процуривања горива из возила односно гаса из резервоара, може доћи до потенцијалног загађивања земљишта, а самим тим и подземних вода. У случају оваквог акцидента, радове треба одмах обуставити и извршити санацију терена, а са насталим отпадом поступати у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.гласник РС” бр. 92/2010 и 77/2021). Тако настали отпад привремено складиштити у некорозивној амбалажи са поклопцем у наткривеном простору до уступања надлежној институцији. Уколико до акцидента дође, количина испуштених нафтних деривата је мала (максимално запремина једног резервоара) тако да ће потенцијалне последице бити мале и локалног карактера.

Пожар у раду предметног Пројекта може настати као последица људске грешке, квара на опреми и средствима рада. Конфигурација постројења и избор површинске заштите елемената постројења (ватроотпорна површинска заштита)

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ограничиће пожар само на секцију у којој је дошло до евентуалног избијања пожара. Стално присуство радника на локацији, омогућиће да се евентуално настао пожар санира на самом почетку избијања. У случају појаве пожара не постоји вероватноћа ширења ван предметног комплекса.

У случају пожара ваздухом би се раширио облак дима који би у себи садржао разна мање или више токсична једињења. Ниво концентрације загађујућих материја у димном облаку зависио би од временских услова. Уколико је тихо време, без ветра, преношење полутаната даље од места настанка је споро, као и смањење њихове концентрације као последица мешања са ваздухом. У случају да је време ветровито, од смера, интензитета и дужине дувања ветра, зависиће смер преноса полутаната и њихова расподела у локалном и глобалном простору, а брзина смањења њихове концентрације биће већа.

Пожар који се не локализује и неутралише у тренутку иницијације може условити емисију аерополутаната који би могли условити краткотрајно, акутно загађивање у комплексу, непосредном и ширем окружењу.

Састав гасова који се при том ослобађају зависи од својстава и врсте материјала који су захваћени, односно који горе, те се може јавити читав спектар гасовитих супстанци. Димни гасови би садржали различите концентрације читавог спектра угљоводоника, чађи, пепела, угљен-диоксида, угљеномоноксида, сумпордиоксида и тд. Најгори могући сценарио у случају потпуног уништења објекта је тренутно загађивање ваздуха у непосредној околини објекта.

Ако се узму у обзир карактеристике горивог материјала, дисперзија ветром, у току трајања пожара као потенцијално угрожени идентификовани су запослени у предметном комплексу (топлотно и физичко дејство, гушење, тровање гасовима).

Физичко и топлотно дејство при настанку пожара изазива повреде и опекотине, а емисија дима, токсичних гасова који се ослобађају при горењу материјала у производном постројењу могу довести до смртог исхода запослених, који се нађу у непосредној близини места настанка пожара. У зависности од микроклиматских прилика у тренутку јављања пожара (правац и интензитет струјања ветра или тишине) облак дима и гасова који се ослободи у случају пожара се може у кратком временском интервалу разићи, или задржати уз постепено разблажење неколико часова по гашењу пожара. Димни облак који се ослобађа у случају пожара може захватити простор од 20 висина објекта захваћеног пожаром у правцу ваздушних струјања. У сваком случају изложеност негативном дејству аерополутаната у случају пожара је краткотрајна - акутна. С обзиром на удаљеност стамбених објеката, становништво у окружењу неће значајно бити изложено дејству аерополутаната.

Утицаји на животну средину у току пожара нису од великог значаја, већ отпочињу са седиментацијом емитованих полутаната при чему ће доћи до загађивања

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

земљишта у непосредном окружењу предметног комплекса. Спирање исталожених компоненти димних гасова може условити загађивање подземних и површинских вода. Обзиром да су наведени догађаји тренутни, да имају малу вероватноћу јављања и још мању вероватноћу понављања, кумулативно дејство на животну средину је искључено, а последице загађивања су локалне.

У случају удеса долази до ослобађања велике количине енергије у атмосферу у виду топлоте. Ово доводи до повећања унутрашње топлоте атмосфере, оптерећујући је тиме (термичко оптерећење - загађење). Такође, загађујуће материје повећавају температуру ваздуха. Сви ови утицаји су краткотрајни па немају дужи ефекат на стање животне средине. Загађујуће материје из димног облака делују штетно на флору и фауну као и на људски организам. Токсично деловање на биљке везано је за разградњу хлорофила и привремени поремећај асимилације. Осим тога таложењем чађи, пепела и прашине на лисној површини омета се процес фотосинтезе. Ове промене су релативно краткотрајне и без већих последица.

Из наведених разлога посебна пажња се мора посветити противпожарној заштити, избору и размештају средстава за гашење пожара. Основна противпожарна опрема за гашење почетног пожара се мора састојати од:

- апарата за гашење пожара,
- остале опреме.

Обавеза Носиоца пројекта је да се придржава Услови у погледу мера заштите од пожара, односно да објект мора бити пројектован и реализован у складу са Условима у погледу мера заштите од пожара.

Узимајући у обзир токсикологију продуката сагоревања, масу гасовитих производа, топлоту и брзину сагоревања, као и најчешће временске прилике на предметном подручју, може се проценити да у случају пожара може доћи до локалног, али не и дуготрајног загађења ваздуха, без трајних последица.

У случају појаве удесне ситуације праћене експлозијом, у тренутку њеног настанка долази до стварања буке великог интензитета – око 120 dB, у виду праска. Међутим, овај ефекат је краткотрајан и тренутан.

7.1. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЗДРАВЉЕ РАДНИКА / СТАНОВНИШТВА

Последице неке од поменутих евентуалних акцидентних ситуација пре свега би се односиле на респираторне проблеме или проблеме на кожи, јер би се највеће последице насталог акцидента осетиле у ваздуху.

У случају удеса као последице излагања испарењу расутих материја могу се јавити симптоми кашља, мучнине, повраћања, абдоминалног бола, бола у грудима, и у најгорим случајевима интоксикације наступа плућни едем и руптура стомака. Овим утицајима пре свега били би изложени запослени у близини, док само становништво не би могло бити озбиљније угрожено. Дужим боравком у загађеној атмосфери могућа је појава неких систематских обољења, алергија, астме, тровања и сл.

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У случају истицања отпадних гасова у атмосферу или пожара као удесне ситуације, опасност од евентуалног тровања гасовима или гасовитим продуктима потпуног и непотпуног сагоревања запаљивих материја већих размера је мала, из разлога што локација фабрике није у стамбеној зони. У случају пожара ваздухом би се раширио облак дима који би у себи садржао разна мање или више токсична једињења као што су: чађ, пепео, прашина, азотни оксиди, угљен диоксид и др. Становништво би пре свега било изложено респираторним проблемима. Ширење димног облака зависило би од тренутних микроклиматских услова и једино у неповољним условима притиска и струјања ветра, може доћи до здравствених сметњи код становништва, али се очекује да ће оне бити краткотрајне.

7.2. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА КЛИМАТСКЕ УСЛОВЕ

У случају пожара као акцидентне ситуације, одаје се велика количина енергије у атмосферу у виду топлоте. Ова топлота оптерећује атмосферу и повећава њену унутрашњу топлоту. Поред тога, загађујуће материје повећавају температуру ваздуха не дозвољавајући да топлотна зрачења са Земље прођу даље кроз слојеве атмосфере, већ их враћа назад стварајући феномен стаклене баште. Сједињење са капима водене паре узрок су појави киселих киша.

Ови утицаји су глобалног карактера, тако да се може закључити да потенцијалне наведене акцидентне ситуације неће имати значај трајан утицај на основне чиниоце животне средине, самим тим, ни на климатске карактеристике предметног локалитета, имајући у виду капацитет фабрике, њену намену и изабран технолошки поступак.

7.3. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НАСЕЉЕНОСТ

Евентуални могући акциденти на локацији постојећег Пројекта, негативно би се одразили, како на запослене, тако и на окружење. Уколико би дошло до акцидента великих размера, потребно је евакуисати становништво које је најугроженије, значи запослени који се нађу на самој предметној локацији, односно оно становништво које живи најближе локацији. Та евакуација била би привременог карактера и она не би трајно утицала на насељеност ширег подручја предметне локације.

7.4. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НАМЕНУ И КОРИШЋЕЊЕ ПОВРШИНА

У случају појаве неког од поменутих могућих акцидентата, могућ је настанак мањих или већих оштећења у зависности од обима насталог удеса, као и од брзине и ефикасности његовог санирања. Намена и коришћење површина након санације поменутих евентуалних акцидентата на локацији, остала би непромењена.

7.5. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЕКО - СИСТЕМ

Уколико би дошло до неке од поменутих акцидентних ситуација, јавиле би се загађујуће материје из димног облака (пожар) или испарења исцурелих материја. Ове материје делују штетно, како на флору и фауну, тако и на људски организам.

Токсично деловање на биљке везано је за разграђивање хлорофила и поремећај асимилације. Таложењем чађи и прашине на лисној маси омета се процес фотосинтезе. Ове промене су релативно краткотрајне и односе се на једну вегетациону сезону.

7.6. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Уопштено говорећи, у случају било које акцидентне/хаваријске ситуације нужно је брзо интервенисати у циљу отклањања узрока настанка оваквог догађаја и санирања последица. Добро обучено, дисциплиновано и организовано радно особље је кључни фактор при обустављању и санирању акцидента, нарочито у почетној фази настанка акцидентне ситуације, што се постиже наведеним мерама при редовном раду.

Мањи негативан утицај на животну средину јавио би се у случају било које од наведених акцидентних ситуација, али би он био краткотрајан, локацијски ограничен и без дуготрајних последица по животну средину.

8.0.ОПИС МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, СМАЊЕЊЕ И ОТКЛАЊАЊЕ ЗНАЧАЈНИХ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У циљу спречавања значајних негативних последица по животну средину, живот и здравље становништва, прописују се **мере** којима ће се спречити, односно минимизирати негативни утицаји на ваздух, воде, земљиште, флору и фауну и запослене.

Превенција је скуп мера и поступака који се предузимају на месту могућег удеса, а имају за циљ спречавање или умањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица. Основна мера за спречавање настанка удеса, поред квалитетне опремљености техничким средствима, је упознавање запослених са начином рада и дисциплина радника при извођењу радних операција. Она се највише манифестује кроз следеће активности:

- извођење радних операција по утврђеном редоследу
- придржавање прописаних мера безбедности и здравља на раду
- упозоравање и других лица која нису запослена на локацији о обавези придржавања прописаних мера

Приправност је стање које се постиже припремом свих одговорних субјеката, опреме и технике ради најадекватнијег одговора на удес, уз најмање могуће последице.

Једна од мера приправности је и пројектовање, набавка и постављање на одговарајућем месту опреме за заштиту од пожара, што је дефинисано Планом заштите од пожара. Такође је неопходно одржавати приступне саобраћајнице у исправном стању и без препрека, како би, у случају евентуалног пожара, ватрогасно возило могло адекватно да дејствује.

Након добијања сагласности на Студију о процени утицаја од стране надлежног органа општине Чајетина, мере прописане Студијом постају обавезујуће за носиоца Пројекта.

8.1. МЕРЕ КОЈЕ СУ ПРЕДВИЂЕНЕ ЗАКОНИМА И ДРУГИМ ПРОПИСИМА, НОРМАТИВИМА, СТАНДАРДИМА И РОКОВИМА ЗА ЊИХОВО СПРОВОЂЕЊЕ

Носилац Пројекта је у обавези да при изради Пројекта и при редовном раду испоштује и спроведе мере, које се директно односе на заштиту животне средине или су у индиректној вези са заштитом животне средине, прописане законима и подзаконским прописима наведеним у поглављу Студије „Законска регулатива“.

У циљу спровођења негативних утицаја у границе прихватљивости, неопходне мере се могу систематизовати у следеће категорије:

- мере предвиђене условима комуналног предузећа и које треба предвидети пројектном документацијом

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

- мере које се прописују за предузимање у експлоатацијском периоду

8.1.1. МЕРЕ ПРЕДВИЂЕНЕ УСЛОВИМА КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА И КОЈЕ ТРЕБА ПРЕДВИДЕТИ ПРОЈЕКТНОМ ДОКУМЕНТАЦИЈОМ

- техничку документацију израдити у складу са урбанистичким актом добијеним од стране надлежног органа Општине Чајетина
- документацију израдити у свему према постојећим Важећим Законским прописима и важећим нормама за ову врсту делатности
- водоснабдевање решити у складу са условима надлежног комуналног предузећа
- интерне саобраћајнице бетонирати или асвалтирати
- отпадне воде са радног платоа посебно израђеним ободним каналима са подужним падом или затвореним канализационим системима одвести гравитацијом до таложника са сепаратором.
- Израдити пројекат партерног уређења локације који ће уважити технолошке захтеве фабрике бетона (зона која се третира као заштитни појас према оближњим кућама биолошки рекултивисати по потреби садњом биљака).

8.1.2. МЕРЕ КОЈЕ СЕ ПРОПИСУЈУ ЗА ПРЕДУЗИМАЊЕ У ЕКСПЛОАТАЦИЈСКОМ ПЕРИОДУ

8.1.2.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ВАЗДУХА

1. Како би се у максималној мери смањила емисија загађујућих материја у ваздух са радних и манипулативних површина, која се ствара обављањем саобраћајних активности и при појави струјања ваздуха (ветрова), потребно је првенствено суво чишћење и квашење плато и саобраћајница.
2. Потребно је извршити уређење слободних површина на предметној локацији, формирањем зелених површина по граници предметне локације. Зелени појас представља заштитну зону од емисије честица прашине, са саобраћајно-манипулативних и радних површина предметног пројекта.
3. Преко акредитоване лабораторије вршити испитивање квалитета ваздуха (мерење концентрације прашкастих материја, CO, CO₂, угљоводоници, азотни оксиди, сумпорни оксиди) у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање (Сл.гласник РС 111/2015 и 83/2021) и Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања (Сл.гласник РС 5/2016),
4. На локацији и у окружењу није дозвољено спаљивање било које категорије отпада која настане у редовном раду.

8.1.2.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ОД БУКЕ

Производња ће бити повремена, највише у грађевинској сезони, евентуални повећан интензитет буке узрокован радом машина и транспортних средстава неће бити континуалан већ периодичан тако да неће имати значајнијег утицаја на животну средину и здравље људи ако се узме у обзир и локација предметног објекта.

8.1.2.3. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ОД НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ПОВРШИНСКЕ, ПОДЗЕМНЕ ВОДЕ И ЗЕМЉИШТЕ

1. Реализација и редовни рад предметног погона мора се обављати у потпуности у складу са пројектном документацијом.
2. Руковање средствима рада поверава се искључиво обученим квалификованим радницима за предметну врсту посла.
3. У случају акцидентног просипања (случајно цурење услед квара), радове одмах обуставити, а терен санирати чишћењем слоја земљишта загађеног нафтним дериватом. Поступање са тако насталим отпадом ускладити са одредбама Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.гласник РС” бр.92/2010 и 77/2021).
4. Комунални отпад који настане при боравку запослених сакупити у за то предвиђене контејнере постављене од стране јавног комуналног предузећа.
5. На локацији и у окружењу није дозвољено спаљивање било које категорије отпада која настане у редовном раду.
6. Таложнике редовно празнити, сакупљени муљ који има велики проценат воде одложити поред таложника да се оцеди и тек након тога исти отпремати на место које одреди надлежни орган Општине.
7. Вишак бетона ће одлагати на место које одреди надлежна служба Општине или исти рециклирати, уколико је то могуће, враћењем у поступак производње.

8.1.2.4. МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ УДЕСНИХ СИТУАЦИЈА И МЕРЕ ОДГОВОРА НА УДЕС

1. Пројектовати заштиту објекта и инсталација од атмосферског пражњења.
2. Вршити редовну контролу инсталација атестиране опреме и средстава рада у току редовног рада.
3. Са простора комплекса уклонити сав запаљив материјал у циљу смањења последица евентуалног пожара у склопу превентивних мера заштите.
4. У оквиру предметног комплекса није дозвољено спаљивање отпадног и других горивих материјала.
5. У случају акцидентног просипања, радове одмах обуставити, а терен санирати чишћењем слоја земљишта загађеног нафтним дериватом. Поступање са тако насталим отпадом ускладити са одредбама Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.гласник РС” бр. и 77/2021).

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

6. Ватрогасну опрему дневно визуелно прегледати. Опрема мора бити у приправности за дејство.
7. Према одредбама Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС” бр. 67/1993; 48/1994, 111/2009, 20/2015 и 87/2018), Закона о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник РС” бр. 44/1977, 45/1985, 18/1989, 53/1993, 67/1993, 48/1994, 101/2005 и 54/2015) и прописаним условима надлежног одељења противпожарне полиције, прибавити сагласност надлежног органа МУП-а на План заштите од пожара, извести и спроводити прописане мере противпожарне заштите.
8. Контролисати исправност хидрантске мреже и противпожарне опреме.
9. У комплексу истаћи прописане табле упозорења и забране сходно противпожарним условима (забрана уношења отвореног пламена, забрана пушења и др.)
10. Запослени у процесу производње морају имати одговарајућу стручну спрему и одговарајуће дозволе за рад и морају бити обучени за рад у предметној технологији. Обавеза је поштовање радне и технолошке дисциплине као и примена заштитне опреме сходно одредбама заштите на раду.
11. У циљу заштите од пожара на локацији поставити ватрогасну опрему и хидрантску мрежу према противпожарним условима и сагласностима надлежног МУП-а.
12. Заштиту запослених при редовном раду Пројекта обезбедити у складу са Законским прописима, коришћењем заштитне ХТЗ опреме, уз обуку, едукацију и професионално оспособљавање.

8.2. МЕРЕ ПОСТУПАЊА У СЛУЧАЈУ ПРЕСТАНКА РАДА ПРОЈЕКТА

1. У случају престанка рада Пројекта, носилац Пројекта је дужан да предметну локацију доведе у задовољавајуће стање сагласно законским прописима.
2. При извођењу радова на уређењу локације у случају престанка рада Пројекта, обавезно је организовано прикупљање чврстог отпада карактеристика опасног отпада, комуналног отпада, грађевинског отпада, отпада са карактеристикама сакундарних сировина, уз обавезно поступање и евакуацију у складу са Законом о управљању отпадом („Сл.гласник РС” бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 и 35/2023).
3. Носилац Пројекта је дужан да са локације безбедно и ефикасно уклони инсталирану опрему и уређаје.
4. Са комплекса безбедно евакуисати све отпадне материје, сировине, полупроизводе и готове производе уз уредну евиденцију.
5. Извршити уклањање свих средстава рада и инсталација на начин који неће условити загађивање животне средине.

9.0. МОНИТОРИНГ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У предходним поглављима извршена је студијска анализа могућих утицаја - последица до којих долази при редовном раду Пројекта на животну средину и становништво у окружењу.

Утврђени су најзначајнији потенцијални негативни утицаји на животну средину:

- аерозагађивање,
- потенцијални негативни утицаји у случају пожара/експлозије као потенцијалног акцидента
- бука
- управљање отпадом

У циљу спречавања, отклањања, минимизирања и свођења у законске оквире свих негативних утицаја на животну средину и становништво прописане су мере заштите животне средине изложене у поглављу 8.0.

Поред прописаних мера заштите животне средине, постоји још један механизам превенције и заштите – **мониторинг**, односно програм праћења утицаја на животну средину.

Прописане мере мониторинга носилац Пројекта мора спроводити при раду Пројекта, уз поштовање важеће законске регулативе.

За реализацију мониторинга биће задужене овлашћене институције и организације. Извештаји о резултатима мониторинга морају бити достављани надлежној еколошкој инспекцији.

9.1. ПРАЋЕЊЕ ЗАГАЂИВАЊА ВАЗДУХА

У складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање (Сл.гласник РС 111/2015 и 83/2021) и Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања (Сл.гласник РС 5/2016), вршити периодично мерење емисије у складу са законом. Мерење вршити преко акредитоване лабораторије.

9.2. ПРАЋЕЊЕ КВАЛИТЕТА ОТПАДНИХ ВОДА

У складу са Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник РС“, бр. 33/2016), вршити испитивање квалитета отпадних вода – мониторинг.

9.3. ПРАЋЕЊЕ НИВОА БУКЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ

Бука настаје приликом рада машина, довоза и одвоза каменог агрегата, цемента, готовог бетона. Истовар материјала такође ствара буку. Вибрације могу настати као последица кретања камиона велике носивости.

Ниво буке и вибрација биће присутан и током изградње фабрике бетона.

Уколико из оправданих разлога, становништво које живи у кућама које су најближе објекту, буде имало примедбе на рад постројења и повећану буку, обавеза носиоца Пројекта да изврши мерење нивоа буке у складу са одредбама Правилника о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС” бр. 139/2022).

9.4. УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

У склад са Законом о управљању отпадом ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 - др. закон и 35/2023) и важећим подзаконским актима. Складиште отпада мора бити изграђено у складу са законом и подзаконским прописима којима се уређује планирање и изградња, као и са техничким захтевима и стандардима. Складиштење отпада мора се вршити на начин којим се обезбеђује најмањи ризик по угрожавање живота и здравља људи и животне средине. Поред тога, складиште отпада мора бити прописно обележено.

Уколико генерисан отпад одлази на локацију ван комплекса фабрике, њега мора пратити Документ о кретању отпада или Документ о кретању опасног отпада у зависности од утврђеног карактера отпада. Овај документ попуњавају произвођач отпада, овлашћени превозник отпада и прималац отпада. Када отпад одлази на третман, један или други поменути документ попуњавају сакупљач, овлашћени превозник и прималац на третман. Садржај овог документа, прописан је Правилником о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање ("Службени гласник РС" број 114/2013), односно Правилником о обрасцу документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање ("Службени гласник РС" број 17/2017), у зависности од карактера отпада

Отпад прати и одговарајући Извештај о испитивању отпада са утврђеним карактером отпада, од стране овлашћене стручне организације. Карактеризација отпада врши се само за опасан отпад и за отпад који према пореклу, саставу и карактеристикама може бити опасан отпад, осим отпада из домаћинства (члан 23. Закона о управљању отпадом). Произвођач отпада је дужан да обезбеди Извештај о испитивању отпада и обнови га у случају промене технологије, промене порекла сировине, као и других активности које би утицале на промену карактера отпада и да чува извештај најмање пет година.

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Пре почетка експлоатације објекта Носилац пројекта ће детаљније извршити управљање генерисаним отпадом Планом оправљања отпадом којим ће бити детаљно предвиђено поступање са сваком врстом отпада у складу са Законском регулативом.

Са аспекта врста, количина отпада и планираног начина управљања истим а који се могу предвидети, у комплексу, предметни Пројекат је еколошки одржив и прихватљив.

10.0.0. НЕТЕХНИЧКИ КРАЋИ ПРИКАЗ ПОДТАКА

A. ПОДАЦИ О НОСИОЦУ ПРОЈЕКТА

Носилац пројекта: ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО
Адреса: Чајетина, КП бр.1247/16 КО ЧАЈЕТИНА
Телефон: 064/1534505
Е-маил: tomic@tomic.rs

B. НАЗИВ ПРОЈЕКТА

Фабрика бетона у Чајетини на локацији К.П. 1247/16.

C. ОПИС ЛОКАЦИЈЕ

Локација на којој је изграђена фабрика бетона се налази у Чајетини на К.П. 1247/16.

Изградња предметног објекта је планирана на грађевинској парцели која је у складу са планском основом који чини „План генералне регулације насељеног места Чајетина (седиште општине) са насељеним местом Златибор- II фаза“ (Службени лист Општине Чајетин бр. 12/2013 и 7/2019-испр.).

Парцела на којој је планирана изградња објекта поседује приступни пут са мирујућим саобраћајем и потребним зеленим површинама.

Локација има директан прикључак на магистрални пут М-21, Ужице-Златибор, као и на стари магистрални пут Ужице-Златибор.

Локација фабрике бетона је удаљена око 350m ваздушном линијом од центра насељеног места Чајетина.

D. ОПИС ПРОЈЕКТА

Бетонска база представља самостални технолошки систем за производњу бетона и функционише као аутономни производни погон.

Предметни објекат ће имати намену фабрике бетона типа DNS MAB90 LSV.

Фабрика бетона је постројење за производњу различитих марки бетона.

Максималан капацитет фабрика бетона износи $90m^3/h$, (што је конвертовано у $tone\ 225,00\ t/h$).

Складишта за цемент (силоси) ће се налазити изнад боксова каменог агрегата и мешалице за бетон.

Цемент, ће се допремати специјалном цистерном у рифузном стању и пребацивати у металне силосе. Пројектом је предвиђено постављање четири силоса капацитета сваки по 100 t. Транспорт цемента из камиона-цистерне у силосе ће се изводити пнеуматски, преко специјалног црева, које повезује цистерну и силос. Преузимање цемента из силоса у дозер мешалице ће се вршити са најниже тачке силоса.

Предвиђено је да се камени агрегат различитих фракција допрема камионима носиоца пројекта или екстерних добављача из каменолома односно сепарација и директно истовара у предвиђене просторе за привремено складиштење који ће бити

јасно обележени и уређени за ту сврху на парцели на којој је планирана изградња фабрике као и на суседним везаним парцелама које су у власништву носиоца пројекта, одакле ће се утоваривачем допремати у боксове на бетонари. Појединачни капацитет сваког од 5 планираних боксова за одлагање фракција каменог агрегата је око $24 m^3$ или $36 t$.

Дозирање појединих врста агрегата планирано је помоћу аутоматских затварача који ће се налазити између боксова и тракастог транспортера, којима ће се ти агрегати прослеђивати даље на електромеханичку вагу, а након тога у мешалицу. Дозирање воде ће се вршити водомером проточног типа.

Бетон ће се мешати мешалицом принудног дејства, вертикалног типа, са отворима, на горњем делу за пуњење, на доњем делу за пражњење.

За прављење бетона користиће се вода из градског водовода чији квалитет мора да одговара одређеним захтевима.

Е. ПРИКАЗ ГЛАВНИХ АЛТЕРНАТИВА КОЈЕ ЈЕ НОСЛИЛАЦ ПРОЈЕКТА РАЗМАТРАО

Разлози за избор предметне локације су:

- Просторне могућности и капацитет комплекса дозвољавају избор адекватног понуђеног решења при размештају планираних садржаја предметног Пројекта и пратећих објеката;
- Саму локацију је могуће адекватно инфраструктурно опремити у складу са захтевима технологије, условима и сагласностима надлежних предузећа и организација;
- У близини локације нема историјских, културних, јавних и других објеката и садржаја који би могли бити угрожени радом Пројекта,
- Густо насељена подручја нису у непосредном окружењу,

При редовном раду предметног Пројекта примениће се све мере у технолошком поступку и за спречавање могућих акцидената, као и мере превенције, ограничења, спречавања и минимизирања утицаја и њихово свођење у границе законске и еколошке прихватљивости.

На основу процене постојећег стања, односа предметног Пројекта и медијума животне средине, карактеристика усвојене делатности, капацитета предметног Пројекта, просторно – положајних карактеристика, може се констатовати да је избор локације еколошки, економски и просторно оправдан, одржив и прихватљив, уз стрикто поштовање пројектованих мера заштите животне средине и мера еколошког мониторинга, као и принципа одрживог развоја.

Ф. ПРИКАЗ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ЛОКАЦИЈИ

Квалитет ваздуха

Као извори аерозагађења, осим сагоревања фосилних горива за потребе домаћинства у насељима, котларницама (на угаљ и мазут), пољопривредне производње, појављује и друмски саобраћај од постојеће путне мреже (магистралних,

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

регионалних и локалних путева). Потенцијално највећи загађивачи животне средине представљају насељена места и викенд зоне услед недовољне комуналне опремљености. Постојећа индустрија у већој мери базирана је на производњи прехранбених производа и полупроизвода. Постојећа индустријска постројења не представљају битне загађиваче ваздуха. Проблематика аерозагађења, која потиче од постојећих путева, је посебно изражена у непосредној близини постојећег пута. Утицај се осећа у подручју око друмске саобраћајнице. Из мотора са унутрашњим сагоревањем емитује се велики број гасова, од којих су најважнији (због свог доказаног негативног утицаја на хуману популацију): CO, NO_x, SO₂, угљоводоници, олово, као и чврсте честице у облику чађи.

Квалитет вода

Мрежа подземних вода је богата водом која циркулише кроз системе пукотина. Због водопрпусности терена има много извора који нису издашни. Резултати досадашњих изучавања потврдили су да се на територији општине Чајетина налазе квалитетни извори питких и минералних вода, који се користе и могу се користити за водоснабдевање становништва водом најбољег могућег квалитет. Водни токови и водно земљиште су незаштићени, то јест загађују се отпадним водама из насеља и производних погона, применом хемијских средстава у пољопривреди и другим изворима загађења. Водни ресурси се недовољно користе за наводњавање, а водно земљиште је изложено негативним утицајима, као што су плављење и ерозија.

Управљање отпадом

У насељима Чајетина и Златибор отпад се односи свакодневно, а у Сирогојну и Мачкату једном до два пута недељно. Остала насеља углавном нису обухваћена системом прикупљања и одвожења отпада. Последица тога је постојање локалних сметлишта (дивљих депонија) у свим насељима општине. Отпад који се прикупља, одлаже се на привремену депонију на Златибору. Ради се о мешовитом и чврстом отпаду, разних категорија. Отпад се не класификује нити на месту прикупљања нити на месту одлагања.

У општини Чајетина не постоји постројење за рециклажу отпада, нити се отпад класификује на месту настанка.

Г. ОПИС МОГУЋИХ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Могуће промене и утицаје на животну средину, односно њено угрожавање од стране предметног Пројекта потребно је разматрати са више аспеката:

- **Утицаји током реализације предметног пројекта (уређивања локације и изградње/адаптације објеката),**

Утицаји на квалитет ваздуха

Квалитет ваздуха неће бити значајно угрожен током изградње објекта. Постојећи квалитет ваздуха је задовољавајући, јер у околини нема активности које би утицале на погоршање квалитета ваздуха, а и сам положај локације је повољан због ваздушних струјања.

Утицаји на повећање буке

Бука и вибрације настају током рада грађевинских машина, истовар материјала.

Бука ће бити краткотрајног карактера и неће имати значајан утицај на животну средину односно неће трајно утицати на параметре животне средине.

Утицаји на квалитет земљишта

Извођењем грађевинских радова током постављања објекта, уређења манипулативног платоа и допреме и монтаже опреме у околину могу доспети извесне количине грађевинског материјала који под утицајем атмосферских падавина може допринети загађењу земљишта и подземних вода. Такође, ако на градилишту дође до изливања на пример машинског уља, горива и слично, због неисправности машина или немарности особља, такве материје могу допринети загађењу воде и земљишта.

Очекиване врсте отпада у фази изградње Пројекта су: цеви различитог попречног пресека и дужине, са пратећом арматуром, бетон, блокови, оплата, лим, земља и сл.

Носилац Пројекта је у обавези да настали грађевински отпад, који настаје у фази реализације Пројекта и уређења локације, организовано прикупља на локацији и одложи на место које Одлуком општине Чајетина одређено за одлагање грађевинског отпада.

➤ УТИЦАЈИ У ТОКУ РЕДОВНОГ РАДА ПРОЈЕКТА

Утицај на квалитет ваздуха

На локацији предметног Пројекта, услед редовног рада, јавиће се потенцијално неколико извора загађења ваздуха, који могу у различитим временским интервалима, различитог степена вероватноће и различитог интензитета утицати на стање медијума животне средине.

Могући загађивачи ваздуха при редовном раду Пројекта потицаће од:

- емисије гасовитих полутаната (продуката сагоревања нафтних деривата у моторима са унутрашњим сагоревањем) из доставних и отпремних возила,
- емисије прашкастих материја – манипулација сировинама, производња бетона

Прашина као загађивач ваздуха – У процесу рада Постројења доћи ће до емисије прашине приликом претовара цемента у силосе, истовара каменог агрегата и манипулације са њима.

Цемент – до фабрике бетона превози се у камион-цистернама. Током транспорта цемента могућа је емисија цементне прашине у ваздух околине. Део цементне прашине који заостаје у цевима након претовара доспева на плато са кога се врши претовар, и може бити разношен ветром по околини ван зоне фабрике бетона.

Транспортна средства као извор загађења – За транспорт материјала и бетона користе се камиони. У складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање регулише се гранична вредност емисије мотора са унутрашњим сагоревањем.

Обзиром на локацију (близину магистралног пута) и планиран број возила која ће свакодневно бити на локацији, емисија продуката сагоревања горива из мотора са

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

унутрашњим сагоревањем моторних возила који могу угрозити ваздух на посматраном подручју емисијом загађујућих материја неће допринети значајном повећању загађења.

Емисија прашкастих материја спречена је максимално избором адекватног технолошког решења (правилно пројектованим силосима) и постављањем адекватних филтера.

Применом прописаних мера заштите и превенције, предметни Пројекат неће довести од прекомерне емисије аерополутаната, те нема опасности од прекомерног загађивања ваздуха на локацији предметног Пројекта.

Утицај на земљиште и воде

У отпадној води која потенцијално може настати током рада пројекта могу се наћи честице уља и мазива, ситне честице агрегата и адитива који се додају у бетон. Уколико се материје третирају на таложнику, неће представљати никакву опасност. Бетонска мешавина која је произведена погрешним поступком, може да се рециклира и прати поново у процес. Прање камиона миксера вршиће се на градилишту где је испорука бетона, а не на самој бази.

Атмосферске воде са платоа око објекта, саобраћајница и опреме могу садржати таложиве и уљасте материје, у незнатној концентрацији тако да не могу довести до загађивања земљишта, површинских и подземних вода.

На земљиште као медијум животне средине и необновљиви (тешко обновљиви) природни ресурс, утиче и генерисање чврстих отпадних материја до којег неће долазити у редовном раду и експлоатацији предметног Пројекта, односно њихова количина је занемарљива.

Комунални отпад јављаће се у комплексу као последица боравка запослених. За одлагање комуналног отпада у комплексу предвиђени су је контејнери са поклопцем. Одношење комуналног отпада мора бити организовано преко надлежног комуналног предузећа према утврђеној динамици.

Отпад карактеристика опасних материја настајаће повремено на локацији (отпад који може настати приликом одржавања опреме за рад) и мора се чувати и са њим поступати у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.гласник РС“ бр.92/10 и 77/2021) до предаје овлашћеном предузећу на даљи третман.

Бука као потенцијални фактор угрожавања животне средине

Бука настаје приликом рада машина, довоза и одвоза каменог агрегата, цемента, готовог бетона. Вибрације могу настати као последица кретања камиона велике носивости.

Бука није константна већ краткотрајног карактера (само током рада постројења) и неће имати значајан утицај на животну средину односно неће трајно утицати на параметре животне средине. Имајући у виду да се предметна локација налази у близини магистралног пута који је константно оптерећен интензивним саобраћајем који представља највећи извор буке на предметној локацији, рад саме

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

фабрике неће значајно допинети повећању њеног интезитета, односно неће додатно угрозити животну средину.

У циљу превенције, спречавања, смањења, отклањања и минимизирања могућих штетних утицаја на животну средину, носилац пројекта ће планирати, пројектовати и спровести мере заштите и мониторинга животне средине.

Утицај на насељеност, концентрацију и миграцију становништва

Положај фабрике бетона у односу на насељено место Чајетину, неће довести до миграције становништва из једног подручја у друго јер је изабрана технологија таква да неће довести до значајног погоршања стања животне средине која би негативно утицала на становништво у околини новопројектоване фабрике бетона.

Утицај на комуналну и саобраћајну инфраструктуру

Прикључак за воду и канализацију извршиће се на основу техничких услова који су издати од стране ЈКП „Водовод Златибор“, Чајетина. Носилац пројекта ће извршити примарну обраду воде од прања фабрике на таложнику и сепаратору у складу са захтевима Комуналног предузећа, пре испуштања отпадне воде у канализацију.

Носилац пројекта користи постојеће прикључке на нови и стари магистрални пут.

Утицај на природна добра посебних вредности и непокретна културна добра

У близини локације фабрике бетона нема регистрованих природних добара посебних вредности као и непокретних културних добара, па се не може говорити о утицају пројекта на исте.

Н. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ У СЛУЧАЈУ УДЕСА

На основу карактеристика предметне технологије, карактеристика сировина и готових производа, планираних техничких и технолошких решења превенције и заштите животне средине идентификовани су:

- процуривање нафтних деривата из резервоара и возила и
- пожар / експлозија.

У случају **процуривања горива из возила односно гаса из резервоара**, може доћи до потенцијалног загађивања земљишта, а самим тим и подземних вода. У случају оваквог акцидента, радове треба одмах обуставити и извршити санацију терена, а са насталим отпадом поступати у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.гласник РС” бр. 92/2010 и 77/2021). Тако настали отпад привремено складиштити у некорозивној амбалажи са поклопцем у наткривеном простору до уступања надлежној институцији. Уколико до акцидента дође, количина испуштених нафтних деривата је мала (максимално запремина једног резервоара) тако да ће потенцијалне последице бити мале и локалног карактера.

Пожар у раду предметног Пројекта може настати као последица људске грешке, квара на опреми и средствима рада. Конфигурација постројења и избор површинске заштите елемената постројења (ватроотпорна површинска заштита)

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ограничиће пожар само на секцију у којој је дошло до евентуалног избијања пожара. Стално присуство радника на локацији, омогућиће да се евентуално настао пожар санира на самом почетку избијања. У случају појаве пожара не постоји вероватноћа ширења ван предметног комплекса.

У случају пожара ваздухом би се раширио облак дима који би у себи садржао разна мање или више токсична једињења. Ниво концентрације загађујућих материја у димном облаку зависио би од временских услова. Уколико је тихо време, без ветра, преношење полутаната даље од места настанка је споро, као и смањење њихове концентрације као последица мешања са ваздухом. У случају да је време ветровито, од смера, интензитета и дужине дувања ветра, зависиће смер преноса полутаната и њихова расподела у локалном и глобалном простору, а брзина смањења њихове концентрације биће већа.

Пожар који се не локализује и неутралише у тренутку иницијације може условити емисију аерополутаната који би могли условити краткотрајно, акутно загађивање у комплексу, непосредном и ширем окружењу.

Најгори могући сценарио у случају потпуног уништења објекта је тренутно загађивање ваздуха у непосредној околини објекта.

Ако се узму у обзир карактеристике горивог материјала, дисперзија ветром, у току трајања пожара као потенцијално угрожени идентификовани су запослени у предметном комплексу (топлотно и физичко дејство, гушење, тровање гасовима).

Димни облак који се ослобађа у случају пожара може захватити простор од 20 висина објекта захваћеног пожаром у правцу ваздушних струјања. У сваком случају изложеност негативном дејству аерополутаната у случају пожара је краткотрајна - акутна. С обзиром на удаљеност стамбених објеката, становништво у окружењу неће значајно бити изложено дејству аерополутаната, односно најближи стамбени објекти би били изложени краткотрајном дејству аерополутаната.

Утицаји на животну средину у току пожара нису од великог значаја, већ отпочињу са седиментацијом емитованих полутаната при чему ће доћи до загађивања земљишта у непосредном окружењу предметног комплекса. Спирање исталожених компоненти димних гасова може условити загађивање подземних и површинских вода. Обзиром да су наведени догађаји тренутни, да имају малу вероватноћу јављања и још мању вероватноћу понављања, кумулативно дејство на животну средину је искључено, а последице загађивања су локалне.

Обавеза Носиоца пројекта је да се придржава Услова у погледу мера заштите од пожара, односно да објекат мора бити пројектован и реализован у складу са Условима у погледу мера заштите од пожара.

Узимајући у обзир токсикологију продуката сагоревања, масу гасовитих производа, топлоту и брзину сагоревања, као и најчешће временске прилике на предметном подручју, може се проценити да у случају пожара може доћи до локалног, али не и дуготрајног загађења ваздуха, без трајних последица.

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У случају појаве удесне ситуације праћене експлозијом, у тренутку њеног настанка долази до стварања буке великог интензитета – око 120 dB, у виду праска. Међутим, овај ефекат је краткотрајан и тренутан.

I. ОПИС МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА, СМАЊЕЊА И ГДЕ ЈЕ ТО МОГУЋЕ ОТКЛАЊАЊА СВАКОГ ЗНАЧАЈНОГ ШТЕТНОГ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У циљу спречавања значајних негативних последица по животну средину, живот и здравље становништва, прописују се **мере** којима ће се спречити, односно минимизирати негативни утицаји на ваздух, воде, земљиште, флору и фауну и запослене.

Носилац Пројекта је у обавези да при изради Пројекта и при редовном раду испоштује и спроведе мере, које се директно односе на заштиту животне средине или су у индиректној вези са заштитом животне средине, прописане законима и подзаконским прописима наведеним у поглављу Студије „Законска регулатива“.

У циљу спровођења негативних утицаја у границе прихватљивости, неопходне мере се могу систематизовати у следеће категорије:

- мере предвиђене условима комуналног предузећа и које треба предвидети пројектном документацијом
 - мере које се прописују за предузимање у експлоатацијском периоду
- **Мере предвиђене условима комуналног предузећа и које треба предвидети пројектном документацијом**
- техничку документацију израдити у складу са урбанистичким актом добијеним од стране надлежног органа Општине Чајетина
 - документацију израдити у свему према постојећим Важећим Законским прописима и важећим нормама за ову врсту делатности
 - водоснабдевање решити у складу са условима надлежног комуналног предузећа
 - интерне саобраћајнице бетонирати или асвалтирати
 - отпадне воде са радног платоа посебно израђеним ободним каналима са подужним падом или затвореним канализационим системима одвести гравитацијом до таложника са сепаратором.
 - Израдити пројекат партерног уређења локације који ће уважити технолошке захтеве фабрике бетона (зона која се третира као заштитни појас према оближњим кућама биолошки рекултивисати по потреби садњом биљака).
- **Мере које се прописују за предузимање у експлоатацијском периоду**

Мере заштите ваздуха

1. Како би се у максималној мери смањила емисија загађујућих материја у ваздух са радних и манипулативних површина, која се ствара обављањем саобраћајних

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

активности и при појави струјања ваздуха (ветрова), потребно је првенствено суво чишћење и квашење плато и саобраћајница.

2. Потребно је извршити уређење слободних површина на предметној локацији, формирањем зелених површина по граници предметне локације. Зелени појас представља заштитну зону од емисије честица прашине, са саобраћајно-манипулативних и радних површина предметног пројекта.
3. Преко акредитоване лабораторије вршити испитивање квалитета ваздуха (мерење концентрације прашкастих материја, CO, CO₂, угљоводоници, азотни оксиди, сумпорни оксиди) у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање (Сл.гласник РС 111/2015 и 83/2021) и Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања (Сл.гласник РС 5/2016),
4. На локацији и у окружењу није дозвољено спаљивање било које категорије отпада која настане у редовном раду.

Мере заштите животне средине од буке

Производња ће бити повремена, највише у грађевинској сезони, евентуални повећан интензитет буке узрокован радом машина и транспортних средстава неће бити континуалан већ периодичан тако да неће имати значајнијег утицаја на животну средину и здравље људи ако се узме у обзир и локација предметног објекта.

Мере заштите животне средине од негативних утицаја на површинске, подземне воде и земљиште

1. Реализација и редовни рад предметног погона мора се обављати у потпуности у складу са пројектном документацијом.
2. Руковање средствима рада поверава се искључиво обученим квалификованим радницима за предметну врсту посла.
3. У случају акцидентног просипања (случајно цурење услед квара), радове одмах обуставити, а терен санирати чишћењем слоја земљишта загађеног нафтним дериватом. Поступање са тако насталим отпадом ускладити са одредбама Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.гласник РС” бр.92/2010 и 77/2021).
4. Комунални отпад који настане при боравку запослених сакупити у за то предвиђене контејнере постављене од стране јавног комуналног предузећа.
5. На локацији и у окружењу није дозвољено спаљивање било које категорије отпада која настане у редовном раду.
6. Таложнике редовно празнити, сакупљени муљ који има велики проценат воде одложити поред таложника да се оцеди и тек након тога исти отпремати на место које одреди надлежни орган Општине.
7. Вишак бетона ће одлагати на место које одреди надлежна служба Општине или исти рециклирати, уколико је то могуће, враћењем у поступак производње.

Мере превенције удесних ситуација и мере одговора на удес

1. Пројектовати заштиту објекта и инсталација од атмосферског пражњења.
2. Вршити редовну контролу инсталација атестиране опреме и средстава рада у току редовног рада.
3. Са простора комплекса уклонити сав запаљив материјал у циљу смањења последица евентуалног пожара у склопу превентивних мера заштите.
4. У оквиру предметног комплекса није дозвољено спаљивање отпадног и других горивих материјала.
5. У случају акцидентног просипања, радове одмах обуставити, а терен санирати чишћењем слоја земљишта загађеног нафтним дериватом. Поступање са тако насталим отпадом ускладити са одредбама Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.гласник РС” бр. и 77/2021).
6. Ватрогасну опрему дневно визуелно прегледати. Опрема мора бити у приправности за дејство.
7. Према одредбама Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС” бр. 67/1993; 48/1994, 111/2009, 20/2015 и 87/2018), Закона о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник РС” бр. 44/1977, 45/1985, 18/1989, 53/1993, 67/1993, 48/1994, 101/2005 и 54/2015) и прописаним условима надлежног одељења противпожарне полиције, прибавити сагласност надлежног органа МУП-а на План заштите од пожара, извести и спроводити прописане мере противпожарне заштите.
8. Контролисати исправност хидрантске мреже и противпожарне опреме.
9. У комплексу истаћи прописане табле упозорења и забране сходно противпожарним условима (забрана уношења отвореног пламена, забрана пушења и др.)
10. Запослени у процесу производње морају имати одговарајућу стручну спрему и одговарајуће дозволе за рад и морају бити обучени за рад у предметној технологији. Обавеза је поштовање радне и технолошке дисциплине као и примена заштитне опреме сходно одредбама заштите на раду.
11. У циљу заштите од пожара на локацији поставити ватрогасну опрему и хидрантску мрежу према противпожарним условима и сагласностима надлежног МУП-а.
12. Заштиту запослених при редовном раду Пројекта обезбедити у складу са Законским прописима, коришћењем заштитне ХТЗ опреме, уз обуку, едукацију и професионално оспособљавање.

➤ ***Мере поступања у случају престанка рада Пројекта***

1. У случају престанка рада Пројекта, носилац Пројекта је дужан да предметну локацију доведе у задовољавајуће стање сагласно законским прописима.
2. При извођењу радова на уређењу локације у случају престанка рада Пројекта, обавезно је организовано прикупљање чврстог отпада карактеристика опасног отпада, комуналног отпада, грађевинског отпада, отпада са карактеристикама

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

сакундарних сировина, уз обавезно поступање и евакуацију у складу са Законом о управљању отпадом („Сл.гласник РС” бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 и 35/2023).

3. Носилац Пројекта је дужан да са локације безбедно и ефикасно уклони инсталирану опрему и уређаје.
4. Са комплекса безбедно евакуисати све отпадне материје, сировине, полупроизводе и готове производе уз уредну евиденцију.
5. Извршити уклањање свих средстава рада и инсталација на начин који неће условити загађивање животне средине.

Ј. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Праћење загађивања ваздуха

У складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање (Сл.гласник РС 111/2015 и 83/2021) и Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања (Сл.гласник РС 5/2016), вршити периодично мерење емисије у складу са законом. Мерење вршити преко акредитоване лабораторије.

Праћење квалитета отпадних вода

У складу са Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник РС“, бр. 33/2016), вршити испитивање квалитета отпадних вода – мониторинг.

Праћење нивоа буке у животној средини

Уколико из оправданих разлога, становништво које живи у кућама које су најближе објекту, буде имало примедбе на рад постројења и повећану буку, обавеза носиоца Пројекта да изврши мерење нивоа буке у складу са одредбама Правилника о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС” бр. 139/2022).

11.0.0. ПОДАЦИ О ТЕХНИЧКИМ НЕДОСТАЦИМА ИЛИ НЕПОСТОЈАЊУ ОДРЕЂЕНИХ СТРУЧНИХ ЗНАЊА ИЛИ НЕМОГУЋНОСТИ ДА СЕ ПРИБАВЕ ОДРЕЂЕНИ ПОДАЦИ

Студија обрађује могуће утицаје објекта, на животну средину, како у фази изградње тако и у фази коришћења и при удесним ситуацијама. Низ мера је усклађен и са важећим правилницима и законима. Код обрађивача пројекта, при дефинисању мера заштите, није било дилема у погледу примењених мера заштите.

По својим карактеристикама и локацији објекат не угрожава ни на који начин животну средину простора на коме је локализован, то је осигурано правилним пројектовањем производног технолошког процеса и адекватним поступањем са отпадом који настаје у процесу рада тако да исти нема негативан утицај на животну средину.

Последице до којих може доћи у случају акцидентних ситуација би биле локализоване, ограничене и краткотрајне. применом Законски прописаних превентивних мера ризик од истих се може отклонити односно довести на прихватљив ниво.

Одговорни пројектант

Инвеститор

Биљана Рајевац дипл.маш.инж

Одговорно лице

П Р И Л О З И

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Република Србија
ОПШТИНА ЧАЈЕТИНА
Општинска управа Чајетина
Одељење за привреду и
локално-економски развој
Број: 501-00048/2023-05
13. децембар 2023. године
Чајетина

Општинска управа општине Чајетина, Одељење за привреду и локално-економски развој, решавајући по захтеву носиоца пројекта ТОМИЋ ГРАДЊА д.о.о. ЧАЈЕТИНА ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ПРОМЕТ ИЗГРАДЊУ И УСЛУГЕ, ул. Златиборска 022А, 31310 Чајетина, МБ: 21399566, ПИБ: 110899580, за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину за пројекат „Фабрика бетона“, на катастарској парцели бр. 1247/16 КО Чајетина, на основу члана 10. став 4. и 5. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/2004 и 36/2009) и члана 136. и 141. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016 и 95/2018 – аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС), доноси

РЕШЕЊЕ

1. За пројекат „Фабрика бетона“, на катастарској парцели бр. 1247/16 КО Чајетина, **потребна је** израда Студије о процени утицаја датог пројекта на животну средину.
2. Овим решењем **одређује се обим и садржај** студије о процени утицаја на животну средину предметног пројекта и обавезује носилац пројекта ТОМИЋ ГРАДЊА д.о.о. ЧАЈЕТИНА ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ПРОМЕТ ИЗГРАДЊУ И УСЛУГЕ, ул. Златиборска 022А, 31310 Чајетина, да изради Студију о процени утицаја на животну средину у складу са чланом 17. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/2004 и 36/2009) и Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 69/2005).
3. Носилац пројекта дужан је да у року од годину дана од дана коначности овог решења, поднесе захтев за давање сагласност на Студију о процени утицаја на животну средину из тачке 1. овог решења. Уз Студију о процени утицаја на животну средину прилажу се прибављени услови и сагласности других надлежних органа и организација у складу са посебним законом.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта ТОМИЋ ГРАДЊА д.о.о. ЧАЈЕТИНА ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ПРОМЕТ ИЗГРАДЊУ И УСЛУГЕ, ул. Златиборска 022А, 31310 Чајетина, МБ: 21399566, ПИБ: 110899580, ПИБ: 100002887, обратио се захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину пројекта „Фабрика бетона“, на катастарској парцели бр. 1247/16 КО Чајетина. Захтев је евидентиран у писарници Општинске управе општине Чајетина дана 24. новембра 2023. године и заведен под бројем 501-00048/2023-05.

Уз уредно попуњен образац захтева достављено је: Извод из пројекта за грађевинску дозволу урађен од стране „ГИТЕРИНГ ПРО“ д.о.о., ул. Светосавска 14, 31310 Чајетина; Уговор о закупу закључен дана 21. децембра 2019. године и анекс Уговора о закупу закључен дана 01. фебруара 2021. године; Техничке услове број: 117 издате од стране ЈКП „Водовод Златибор“; Услове за пројектовање и прикључење број: 8М.1.0.0-Д-09.15.-20700.5752-21, издате од стране

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Електродистрибуције Ужице; Локацијске услове број: 353-223/2021-03 од 12. маја 2021 године; Графички приказ микро и макро локације и доказ о уплати републичке административне таксе.

У складу са чланом 10. и 29. Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09), о поднетом захтеву обавештена је јавност оглашавањем у средствима јавног информисања. Обавештење о поднетом захтеву истакнуто је огласној табли општине Чајетина, објављено у недељнику „Вести“ и на сајту општине Чајетина, дана 01. децембра 2023. године и достављено заинтересованим органима и организацијама, дана 01. децембра 2023. године и то: Месној заједници Чајетина и Зеленом савету општине Чајетина.

У законом прописаном року није било достављених мишљења од стране јавности, заинтересованих органа и организација.

Овај орган утврдио је чињенично стање увидом у захтев и Извод из пројекта за грађевинску дозволу.

Утврђено је да ће предметни објекат имати намену фабрике бетона типа DNS MAB80 LSV за производњу различитих марки бетона. Фабрика бетона биће састављена из следећих компоненти: Мешалица за принудно мешање бетона; Носећа челична конструкција; Подизни скип уређај; Дозирни затварач за дозирање агрегата; Вага за мерење агрегата; Вага за мерење цемента; Командни пулт; Уређај за дозирање воде; Хидраулична инсталација; Компресорски агрегат са пнеумо инсталацијама; Пужни транспортер за цемент; Силос за цемент; Управљачка станица; Електрична инсталација са командним ормарем. Максимални капацитет фабрике бетона износи $90 \text{ m}^3/\text{h}$, односно $225,00 \text{ t/h}$. Складишта за цемент (силоси) ће се налазити изнад боксева каменог агрегата и мешалице за бетон. Цемент ће се допремати специјалном цистерном у ринфузном стању и пребавивати у металне силосе. Пројектом је предвиђено постављање четири силоса капацитета сваки по 100 тона. Транспорт цемента у силосе изводиће се пнеуматски, преко специјалног црева, које повезује цистерну и силос. На највишој тачки силоса предвиђено је постављање филтера f12 са вибратором за отресање и врећама радне површине 9 m^2 . Поред филтера додатну заштиту од емисије прашине цемента обезбеђиваће и специјално изграђене куполе на врху силоса. Цемент ће се директно из силоса, преко ваге, доzirати у мешалицу. У циљу побољшања особина бетона постројење ће имати уређај за дозирање додатних средстава (адитива). Припремљена мешавина бетона прихватаће се аутомиксерима или у товарни сандук другог возила. За погон фабрике бетона користиће се искључиво електрична енергија пројектоване инсталисане снаге опреме бетонске базе од 60 kW. За прављење бетона инвеститор ће користити воду из градског водовода према техничким условима издатим од стране ЈКП „Водовод Златибор“. За прављење 1 m^3 ($2,5 \text{ t}$) бетона потребно је обезбедити 150-200 l воде. По правилу миксери за бетон и пумпа се перу на самом градилишту. Опрема базе се пере након завршене испоруке бетона. Након завршетка радног дана са спољне стране миксера се механички уклони заостали бетон и изврши прање водом. Чишћење и прање платоа на месту пуњења камиона миксера готовим бетоном врши се по потреби. Цемент просут током манипулације, може се покупити и поново користити у производњи. У приручној машинско-браварској радионици врштиће се мање поправке опреме током које може настати одређена количина металног отпада, замашћене крпе, као и мање количине уља и мазива. На отвореном бетонском каналу предвиђене су да се врше само ситне поправке камиона и миксера, попут провере заптивености хидрауличне опреме, доливања уља у мотор, мењач и хидраулични систем, замена филтера за ваздух, браварски радови на каросерији и бубњу миксера.

Овај орган утврдио је, увидом у поднети захтев и достављену документацију, а према Уредби о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 114/08), да се предметни пројекат налази на Листи II, тачка 14. – Остали пројекти, подтачка 7. – Постојења за производњу бетона - бетоњерке, укључујући и мобилна постројења, где се на основу прописаних критеријума сврстава у пројекте за које се може тражити израда студије процене утицаја на животну средину.

Приликом доношења одлуке орган је узео у обзир критеријум за потребу израде студије о процени

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

утицаја на животну средину по Уредби о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја („Службени гласник РС“, бр. 114/08) којом је прописано да се за постројења за производњу бетона - бетоњерке, укључујући и мобилна постројења може захтевати процена утицаја на животну средину капацитета преко 30 t на сат, те је због чињенице да планирани капацитети вишеструко превазилазе Уредбом прописане критеријуме, донео одлуку као у диспозитиву.

Чланом 10. став 5. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/2004 и 36/2009) прописано је да одлуком којом утврђује да је потребна процена утицаја предметног пројекта на животну средину, надлежни орган може одредити и обим и садржај студије о процени утицаја на животну средину, што је у овом случају и учињено.

На основу предходно изнетог и увида у достављену документацију, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Поука о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у Београду, у року од 15 (петнаест) дана од дана пријема решења. Заинтересована јавност може изјавити жалбу против овог решења у року од 15 дана од дана објављивања обавештења о донетом решењу у недељнику Вести и интернет страни општине Чајетина. Жалба се предаје Општинској управи општине Чајетина непосредно, изјављује на записник или преко поште препоручено уплатом Републичке административне таксе у износу од 560,00 динара на рачун Републике Србије број 840-742221843-57.

Обрадио:

Душан Гаврић

Специјалиста струк. инж. зашт. жив. сред.

Доставити:

1. Носиоцу пројекта
2. Инспектору за заштиту животне средине општине Чајетина
3. Зеленом савету општине Чајетина
4. МЗ „Чајетина“
5. У предмет

НАЧЕЛНИЦА ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ

Милица Станковић

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Република Србија
ОПШТИНА ЧАЈЕТИНА
Општинска управа
Одељење за урбанизам и имовинско - правне послове
Број предмета: ROP-CAJ-10325-LOC-1/2021
Заводни број: 353-223/2021-03
12.5.2021. године
Чајетина, Александра Карађорђевића број 28

Општинска управа Чајетина - Одељење за урбанизам и имовинско - правне послове, поступајући по захтеву Милијане Томић из Чајетине, Златиборска 14, који је поднет од стране пуномоћника Зорана Павловића из Чајетине, ул. Светосавска бр. 19, за издавање локацијских услова за изградњу фабрике бетона на катастарској парцели број 1247/16 у КО Доброселица, на основу чланова 53а, 54, 55, 56 и 57 Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09, 81/09 – испр., 64/10, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019, 83/2019 и и 9/2020; - у даљем тексту Закон) и члана 12 Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре електронским путем („Сл. гласник РС“, број 68/2019; - у даљем тексту Правилник) издаје

ЛОКАЦИЈСКЕ УСЛОВЕ
за изградњу фабрике бетона
на катастарској парцели број 1247/16 у КО Чајетина

потребне за израду пројекта за грађевинску дозволу у складу са планским основом, који чини „План генералне регулације насељеног места Чајетина (седиште општине) са насељеним местом Златибор - II фаза“ („Службени лист Општине Чајетина“ број 12/2013 и 7/2019- испр; - у даљем тексту План)

Саставни део ових локацијских услова јесте Идејно решење (Број техничке документације: ИДП-20211204-1, април 2021. године) које је подносилац захтева приложио уз захтев а које је израђено од стране „ГИТЕРИНГ ПРО“, Д.О.О. Ул. Светосавска 14, Чајетина, где је одговорно лице пројектанта и главни пројектант Зоран Павловић, дипл.инж.арх., са лиценцом број 310 N447 14.

A. ГРАЂЕВИНСКА ПАРЦЕЛА

1. Грађевинска парцела формира се у оквиру постојеће катастарске парцеле број 1247/16 у КО Чајетина, површине 2979 m², која се налази у Златибору.

2. На парцели не постоји изграђен објекат.

3. Целина: 1 - Чајетина

4. Планирана претежна намена земљишта: СТ4– становање и туризам средњих густина на ободу компактног насеља.

Намена грађевинске парцеле:

- претежна намена: стамбени објекти са максимално три стана и стамбени објекти са више од три стана;
- компатибилна намена: угоститељски објекти за смештај, исхрану и пиће (хотел, гарни хотел, апарт хотел, туристичко насеље, ресторан и сл.) објекти трговине; објекти пословања;

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Б. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

1. Намена објеката је: фабрика бетона

2. Типологија објеката је: слободностојећи

3. Категорија објеката: Б
Класификациона ознака: 125101

На основу Правилника о класификацији објеката („Сл. гласник РС“ број 22/2015)

4. Максимална спратност објеката: П+3

5. Максимална БРП површина пословних објеката на парцели: 3.872,7m².
 Површина бетонске плоче: 125,05 m²;
 Површина утоварне рампе: 160,2 m².
 Укупно: 285,25 m².

Предметни објекат је фабрика бетона типа DNS MA80 LSV. За постављање бетонаре потребно је урадити нивелисану плочу. Бетонска плоча у основи је димензија 20.5x6.10m. Утоварна рампа у основи је димензија 17.80x9.00m. Темељи су армирао бетонски, прорачунати према носивости тла. У темеље се постављају траке за уземљење и извлаче на сваком стубу. Плоча и рампа су раздвојене потпорним зидом утоварне рампе чија је висина 2.20 m. Планира се постављање четири силоса типа SCV 100t. На силосе се поставља громобран. Улаз возилима је са источне стране. За потребе овог постројења није потребно анкерисање саме бетонаре. Укупна маса целе бетонаре са фракцијом је 280 тона.

Планирани радови подразумевају бетонирање АВ (МВ 30) плоче на тлу дебљине 20cm, на тампон слоју шљунка. Исто и за утоварну рампу. Бетонира се АВ потпорни зид висине 2.20 m. За сва четири силоса се изливају стопе силоса од армираног бетона, висина 2.00m и 3.10 m.

7. Кота приземља грађевине:

Кота пода приземља објекта може да буде максимално 1,20 а минимално 0,30 m, виша од пресека највише коте терена пре изградње и вертикалне фасадне равни објекта са те стране;

8. Сеизмички услови: према важећим прописима из предметне области

9. Термичка заштита: према важећим прописима из предметне области

10. Минимални степен комуналне опремљености подразумева:

- обавезно: приступ јавној саобраћајној површини, водоводни прикључак, прикључак на фекалну канализацију (или септичку), електроенергетски прикључак, решено одлагање комуналног отпада;
- препорука: прикључак на кишну канализацију, прикључак на гасовод, телефонски прикључак;

11. Озеленењеност парцеле: ≈ 63,6 % - на основу Идејног решења

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Обавезно је обезбеђивање минималне уређене површине под зеленилом у оквиру парцеле:

- Мин 20% површине грађевинске парцеле;

Зелене површине су они простори у оквиру грађевинске парцеле који се обавезно уређују вегетацијом у директном контакту са тлом, (минимални слој земље за раст и развој биљака дебљине 0,80 m);

У зелене површине не рачунају се асфалтиране, бетонирани и поплочане површине, бехатон и бетонске растер подлоге, засрте површине песком, шљунком, тупаником, дробљени камен и други тампони, гумене и друге подлоге на којима није могућ раст и развој биљака;

12. Интервенције у природном терену

Уколико геотехнички услови локације дозвољавају, могућа је минимална интервенција ради изградње објекта у природном терену (насп или усек):

- за нагиб до 10% до 1,0m у тлу у односу на постојеће стање;
- за нагиб од 10-20% до 1,5m у тлу у односу на постојеће стање;
- за нагиб преко 20% до 2,0m у тлу у односу на постојеће стање;

13. Одводњавање површинских вода

Обавезно је одводњавање атмосферских вода са парцеле;

Атмосферске воде са једне грађевинске парцеле је забрањено усмеравати према парцели суседа.

Атмосферске воде се одводе са парцеле слободним падом, риголама и каналима за прикупљање воде према сабирном окну атмосферске канализације, најмањим падом од 1,5%;

Уколико постоје услови за прикључење на систем комуналне инфраструктуре кишне канализације обавезно је поштовање услова прикључења према условима овлашћених комуналних предузећа и организација;

14. Ограђивање

Могуће је ограђивање грађевинске парцеле тако да елементи оградe (стубови, жица, панели, зеленило, темељни зид оградe, парапет и капије) буду у оквиру грађевинске парцеле која се ограђује и да се врата и капије на уличној огради не могу отварати ван регулационе линије; Приликом ограђивања, врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије;

Могуће је ограђивање дворишта зеленилом, жичаним и дрвеним оградама висине до 1,50m на начин да не ремети постојеће пешачке токове у просторима јавног карактера;

Могуће је ограђивање комплекса комбинованом оградом, делом нетранспарентном (зиданом или бетонском) до висине 1,20 m, и делом транспарентном (зеленом или жичаном) до висине 1,50 m;

Г. УСЛОВИ ПРИКЉУЧКА НА САОБРАЋАЈНУ И КОМУНАЛНУ ИНФРАСТРУКТУРУ

1. Прикључење на јавну саобраћајницу: директно на Планом одређену саобраћајницу на која се налази на кат. парцели бр. 1274/1 КО Чајетина.

2. Прикључење објекта на водовод и канализацију:

На основу техничких услова број 124, који су објављени 10.05.2021. године који су издати од стране ЈКП „Водовод Златибор“, Чајетина.

3. Прикључење објекта на дистрибутивни систем електричне енергије:

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

На основу услова за прикључење на дистрибутивни систем електричне енергије број 8M.1.0.0-D-09.15.- 20700.5752-21, који су објављени 7.5.2021. године и уговора који су издати од стране „ЕПС Дистрибуција“ доо Београд, ОДС-Огранак Ужице, Ужице.

Д. ПОСЕБНИ УСЛОВИ:

1. Услови заштите на раду: Према Закону о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“, број 101/2005, 91/2015 и 113/2017).

2. Услови заштите суседних објеката: Приликом извођења радова водити рачуна да се не угрожавају суседни објекти. Радити у складу са важећим законским прописима и нормативима.

3. Заштита од пожара: Заштита од пожара предвиђа следеће мере које је потребно применити при изради техничке документације:

- објекти морају бити изведени у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС“ број 111/2009, 20/2015, 87/2018 и 87/2018 - др. закони) и свим важећим прописима који регулишу наведену област.

- При изради техничке документације и изградњи објеката применити и остале позитивне прописе и стандарде са обавезном применом.

4. Мере енергетске ефикасности:

Сви нови објекти морају да задовољавају услове за разврставање у енергетски разред према енергетској скали датој у Правилнику о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда („Сл. гласник РС“ број 69/12).

Б. ИЗРАДА ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ГРАЂЕВИНСКУ ДОЗВОЛУ

На основу ових локацијских услова не може се приступити изградњи објекта већ се мора поднети захтев за издавање грађевинске дозволе на основу члана 135. Закона.

1. Инвеститор је дужан да, уз захтев за издавање грађевинске дозволе, поднесе техничку документацију урађену у складу са чланом 118а и 129. Закона, односно у складу са Правилником о садржини, начину и поступку израде и начину вршења контроле техничке документације према класи и намени објеката (Сл. гласник РС“, број 23/2015, 77/2015, 58/2016, 96/2016 и 67/2017) и доказ о одговарајућем праву на земљишту у складу са чланом 135. Закона.

2. Одговорни пројектант дужан је да пројектну документацију уради у складу са правилима грађења и свим осталим условима садржаним у локацијским условима.

3. На основу члана 88 Закона, власник катастарске парцеле дужан је да плати накнаду за промену намене пољопривредног земљишта пре издавања грађевинске дозволе, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште.

Е. ОВИ ЛОКАЦИЈСКИ УСЛОВИ ВАЖЕ 2 ГОДИНЕ ОД ДАНА ИЗДАВАЊА.

Ж. Републичка административна такса на поднети захтев за издавање локацијских услова у износу од **320,00 динара** наплаћена је на основу тарифног броја 1 Закона о административним таксама („Сл. гласник РС“, број 43/2003, 51/2003, 61/2005, 101/2005, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 70/2011, 55/2012, 93/2012, 47/2013, 65/2013, 57/2014, 45/2015, 83/2015, 112/2015, 50/2016, 61/2017 и 113/2017), а накнада за вођење централне евиденције за издавање локацијских услова у износу од **1000,00 динара** плаћена је на основу члана 27а Одлуке о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за

ТОМИЋ ГРАДЊА ДОО ЧАЈЕТИНА
СТУДИЈА О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

привредне регистре ("Сл. гласник РС", број 119/2013, 138/2014, 45/2015, 106/2015, 32/2016 и 60/2016). Износ од 9983,75 динара подносилац захтева (странка) је обавезан да плати на име локалне административне таксе на жиро рачун број 840-742251843-73, у корист Буџета општине Чајетина, модел 97, позив на број 90-035 - Тарифни број 2. Одлуке о измени одлуке о локалним административним таксама број 02-116/2017-01 („Сл. лист општине Чајетина“ број 12/17).

ПОУКА О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: На издате локалне услове може се поднети приговор Општинском већу општине Чајетина у року од три дана од дана достављања локалних услова. Приговор се предаје овом органу непосредно или препоручено поштом, уз плаћање административне таксе од 480,00 динара, на жиро рачун број 840-742251843-73, у корист буџета Општине Чајетина, модел 97, позив на број 90-035 - Тарифни број 4. Одлуке о локалним административним таксама број 02-75/2016-01 („Сл. лист општине Чајетина“ број 7/16).

Обрађивач

Марина Лaziћ, магистар арх.

MARINA LAZIĆ

Digitally signed by MARINA LAZIĆ
Date: 2021.05.12 12:34:38 +02'00'

Руководилац Одељења

Светлана Јовановић, магистар арх.

**Svetlana
Jovanović**

Digitally signed by
Svetlana Jovanovic
Date: 2021.05.12
12:41:08 +02'00'

НАЧЕЛНИК

ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ

Милица Станатовић

Milica Stamatović

1476149047-071298
5795029

Digitally signed by Milica
Stamatovic
Date: 2021.05.12 13:00:46 +02'00'